

**FACTORIUM CULTUURMAKERS
JAARVERSLAG 2022
INHOUDELIJK & FINANCIËEL**

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding
2. Pijler Cultuureducatie
 - 2.1 Algemeen
 - 2.2 Muziekhuis
 - 2.3 Danshuis
 - 2.4 Theaterhuis
 - 2.5 Musicalhuis MAF
3. Factorium in het Onderwijs
4. Buro Expeditie
5. Marketing en Communicatie (MarCom)
6. Factorium in cijfers
7. Personeel
8. Good Governance
 - 8.1 Raad van Toezicht
 - 8.2 Code Cultural Governance
 - 8.3 Code Fair Practice
 - 8.4 Diversiteit & Inclusie
 - 8.5 Ondernemingsraad
9. Jaarrekening 2022
 - 9.1 Balans
 - 9.2 Staat van Baten en Lasten
 - 9.3 Grondslagen voor de financiële verslaglegging
 - 9.4 Toelichting op de Balans
 - 9.5 Overige gegevens
 - 9.6 Toelichting op de staat van Baten en Lasten
 - 9.7 Verklaring accountant

Bijlagen

Verantwoording Subsidie Ravin' 2022
Productbegroting en realisatie 2022
Wet Normering Topinkomens

INHOUDELIJK JAARVERSLAG 2022

1. INLEIDING

Wanneer we terugkijken op het reilen en zeilen van Factorium Cultuurmakers in kalenderjaar 2022 vallen een aantal hoofdlijnen op. Natuurlijk werd er gelukkig weer heel veel live gemusiceerd, gedanst en theater gespeeld in het hoofdgebouw en in alle wijken en plaatsen in de stad waar Factorium actief is. Wanneer je de (in)spanning en de blijde gezichten ziet, dan weet je weer waar we dit voor doen. Dat was heerlijk om mee te maken. Dit jaarverslag beschrijft ook wat achter de schermen nodig is om vele duizenden (jonge) mensen hun talent(en) te laten ontdekken en ontwikkelen. Een paar hoofdlijnen halen we hier naar voren.

Financieel

Kalenderjaar 2021 werd ondanks alle coronaperikelen in 2020 en 2021 financieel gunstig afgesloten. Ook in 2022 is het weer gelukt het jaar financieel positief af te sluiten met 60K.

In 2022 mochten we vanaf 15 januari weer open en heeft iedereen fors wat tandjes bijgezet. Er werd extra geïnvesteerd in tijd en energie om de terugslag van de coronasluitingen te boven te komen. In 2022 ontvingen we een bijdrage van de gemeente Tilburg uit het Corona Herstelfonds waardoor extra herstellinvesteringen mogelijk werden.

Factorium is behoorlijk kostenefficiënt. In de coronaperiode en daarna zijn bezuinigingen op kosten doorgevoerd. Maar bij de elk jaar (fors) toenemende personele- en energielasten blijft de financiële spanning groot. Factorium heeft geen kostenbeheersingsprobleem, maar moet zich –bij gelijkblijvend subsidie- in de toekomst richten op een sterker verdienmodel om de verdiensten gelijk op te laten lopen met de sterk stijgende kosten op m.n. personeel en energie.

Bereik

Alle culturele instellingen tellen het *aantal* bezoekers. Bij een podium of museum zijn dat m.n. receptieve bezoekers. Bij Factorium zijn dat voornamelijk actieve bezoekers. In lijn met de bezoekcijfers van andere culturele instellingen telt ook Factorium het *aantal bezoeken* van een deelnemer aan een Factoriumactiviteit gedurende het jaar. Eén deelnemer neemt immers deel aan 36 of 10 of 1 activiteit(en) per jaar, afhankelijk van de aard en looptijd van een activiteit.

Wanneer we het aantal bezoekers in het Cursushuis, in Onderwijs, Expeditie en Verhuur bij elkaar optellen, hebben in 2022 maar liefst 141.104 bezoekers deelgenomen aan Factoriumactiviteiten. Met seizoen 2022-2023 (nog in volle gang) bevinden de deelnemersaantallen zich in een opgaande lijn. In 2022 steeg het aantal deelnemers/bezoeken *alleen al in het cursushuis* met ruim 3.700 van 59.802 in 2021 naar 63.508 deelnemers/bezoeken in 2022.

Innovatie

Verdergaande productdifferentiatie vond plaats in dans, muziek en theater, de Kunstenkaart, de Muzieksafari, Studio Six, de Urban Nights, Social Grooves, Popcorn, Themadagen; het zijn allemaal nieuwe werkwijzen die flexibiliteit bieden d.m.v. kortlopende events. *Dat betekent nogal wat voor de organisatie*: het vraagt véél meer organisatie en onderlinge afstemming tussen teamleiders en

docenten, docenten en deelnemers, receptie & beheer en techniek en horeca dan de reguliere jaarcursussen in een vast schema.

Factorium is een mensen-bedrijf bij uitstek; zij vormen het echte werkkapitaal. Ruim 72% van alle kosten zijn *personele* kosten. Alle doelen moeten dan ook via de kwaliteiten en competenties van de medewerkers worden gerealiseerd. Die mensen *zijn* Factorium Cultuurmakers.

In 2022 werd daarom een nieuw HRM-beleid ontwikkeld dat o.a. leidde tot een cyclus van Plannings- en Ontwikkelgesprekken en gericht scholingsbeleid. Het Scholingsplan is gereed en biedt alle leidinggevenden een heldere richting en ondersteuning in de Ontwikkelgesprekken met hun medewerkers. Ook werd in de afgelopen twee jaar een geheel nieuw actueel Functiegebouw (en Functieboek) vormgegeven dat volledig is afgestemd op het Functiegebouw dat landelijk door de sector Openbare Bibliotheken en Kunsteducatie (OB/KE) wordt gehanteerd. Alles met instemming van de Ondernemingsraad.

Het nieuwe HRM-beleid leidde tevens tot aanpassing en modernisering van de zogenaamde Instellingsregeling: het verouderde principe van lesgebonden (LU) en niet-lesgebonden uren (NLU) werd bij het huisvuil gezet. Daarvoor kwam – in goed overleg met de Ondernemingsraad - een beter passende instellingsregeling in de plaats die de administratieve last aanzienlijk verlaagt en de teamleiders de ruimte biedt meer dan alleen les-geef-taken te beleggen bij hun medewerkers. De activiteiten van Factorium omvatten inmiddels (veel) méér dan les-gebonden activiteiten. Denk daarbij aan nagenoeg alle activiteiten in de pijlers Onderwijs en Expeditie. Maar ook in de pijlers Muziek en Musical wordt steeds meer een *duurzame en brede inzetbaarheid* van medewerkers gevraagd. Al deze ingrepen moeten ertoe leiden dat het systeem van langzaam afkalvende contracten (leegstandsuren na verlies van leerlingen) een halt wordt toegeroepen. Voor goede, *loyale en breed inzetbare medewerkers* moet (bijna) altijd werk gevonden kunnen worden in één of meerdere pijlers van het cultuurbedrijf. Dat is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Wederkerig voor medewerkers én bedrijfsleiding.

De arbeidsmarkt kwam na corona in 2022 stevig in beweging. Meer mensen dan normaal namen (om persoonlijke redenen) afscheid van Factorium in een periode van twee maanden voorafgaand aan de zomervakantie. In diezelfde periode werden voor *alle* vacatures goed gekwalificeerde nieuwe mensen gevonden die vanaf 1 september aan de slag zijn bij Factorium. In een uiterst krappe arbeidsmarkt mag dat zeker bijzonder genoemd worden.

Drie van de vier teamleiders begonnen nieuw en relatief onervaren bij Factorium aan het seizoen 2021-2022, nadat drie andere teamleiders (met *ieder* tussen de 30 en 40 jaar Factorium ervaring) medio 2021 met pensioen gingen. Er moesten in 2022 nieuwe relaties ontstaan tussen teamleiders en docenten. Factorium is erg blij met het talent en de kwaliteiten van de relatief jonge managementleden die nu aangetreden zijn en die in 2022 hun volledige verantwoordelijkheid genomen hebben.

Urban en Sociaal Domein

De Urban House ontwikkeling is succesvol en krijgt ook in Tilburg, de regio en landelijk erkenning. Projecten als NoJoke, Urban Nights, Social Grooves, Studio Six en Stark Ravin' Mad zijn – voor een Centrum voor Kunsten – landelijk redelijk uniek en succesvol. De ontwikkeling is niettemin weerbarstig: de scene kent zo zijn eigen omgangsvormen en gebruiken die niet altijd matchen met een gevestigde kunstinstelling. De ontwikkeling vraagt veel flexibiliteit van management, receptie & beheer, techniek, administratie en andere collega's.

De andere kant van die medaille is dat de Urban House-ontwikkeling *de gehele organisatie confronteert* met een generatie die informeel en peer-to-peer leert en niet vraagt om 'een docent'. Een generatie die Factorium niet verloren mag laten gaan, omdat ze een belangrijk deel van de toekomst van het cultuurbedrijf vormen. Onder leiding van het hoofd van Buro Expeditie worden regelmatig aanzienlijke projectsubsidies verkregen die deze ontwikkeling mogelijk maken.

In het Sociaal Domein zijn in de eerste helft van deze planperiode veel nieuwe initiatieven onderzocht, opgestart en uitgevoerd; maar dat bleek helemaal niet gemakkelijk. Wanneer een project eenmalig met projectsubsidies succesvol is uitgevoerd, blijkt er in het Sociaal Domein steeds opnieuw *geen* partij te zijn die – ondanks dat men de resultaten toejuicht – bereid is te betalen voor de inzet van deze gespecialiseerde kunst-professionals. Noch rijk, provincie, gemeente, noch ziektekostenverzekeraars of bedrijven, zijn bereid werkelijk bij te dragen aan structurele verankering van die activiteiten. Activiteiten die nota bene een *bewezen preventief* effect hebben op de gezondheid van kwetsbare mensen.

Desalniettemin werden anno 2022 door (professionals van) Factorium hele mooie en waardevolle projecten uitgevoerd voor mensen met een beperking. Denk aan Popcorn, Andere Koek, lessen voor mensen met beginnende Parkinson of dementie. Zowel in huis (i.s.m. Andrew Greenwood) als buitenshuis in verzorgingscentra zoals Thebe Elisabeth en diverse centra in Tilburg voor zorg, behandeling en ondersteuning ressorterend onder De Wever. In de 2^e helft van deze beleidsperiode willen we deze lijn uitbreiden door (deels op eigen kosten) te blijven investeren in deze doelgroepen.

Verhuringen

Het prachtige geoutilleerde hoofdgebouw wordt intensief gebruikt. Maar het aantal verhuringen door derden liep in de eerste twee jaar van deze beleidsperiode nogal wat averij op als gevolg van de coronamaatregelen. Het nieuwe planningssysteem (Yesplan) brengt meer ordening en professionaliteit in de complexe ruimtelijke planning. Daarbij hielp het niet dat onze planner in april 2022 een nieuwe functie aanvaardde en er per direct een nieuwe planner moest worden ingewerkt. Het bleek erg moeilijk te zijn om vacatures m.b.t Licht & Geluidstechniek goed ingevuld te krijgen. De planner doet de planning van *alle* cursusactiviteiten en projecten, presentaties, korte optredens, voorstellingen, concerten en *alle* verhuringen. Feit is dat in die planning er – ondanks het relatief beperkte aantal verhuringen en de inzet van allen – in 2022 nog steeds te veel misging.

Na het vertrek van de medewerker 'leerlingadministratie' – eind 2022 is per 1 november 2022 is daarom een nieuwe medewerker klantbeheer aangetrokken. Daarmee wordt een splitsing aangebracht in al het planning- en productiewerk dat met het Cursushuis te maken heeft. De medewerker klantbeheer gaat de gehele planning van alles wat met het Cursushuis te maken heeft

(lessen, projecten, voorstellingen, concerten en presentaties) voor zijn rekening nemen. De huidige planningsfunctie richt zich geheel op de verhuur - en productie - van externe partijen in het Hoofdgebouw. Dat moet rust brengen, en een professionalisering van de verwerking van informatie en een grotere klantgerichtheid en klantvriendelijkheid mogelijk maken: snel en doelmatig offertes uitbrengen, tijdig overeenkomsten opmaken en goede klantbegeleiding en 'after sales' toepassen.

Dat moet er eind 2024 toe leiden dat dankzij de professionalisering van de (externe) verhuur het gebouw, met zijn bijzondere en specifieke faciliteiten, een grotere bijdrage gaat leveren aan het verdienmodel dat Factorium nodig heeft. In een tijd waarin salarissen (inflatiecompensatie) en energielasten sterk stijgen en de subsidie gelijk blijft, moet Factorium op de eerste plaats haar verdien capaciteit versterken om bedrijfseconomisch gezond te blijven.

Marketing & Communicatie

In de coronaperiode heeft de MarCom-afdeling met video's en gestreamde uitzendingen een geweldige klus geklaard en Factorium goed zichtbaar gehouden in moeilijke tijden. De jaarverslagen laten de jaarlijks grote groei zien in bereik in social media (Facebook, Instagram, YouTube, Tik tok). In 2022 stond de personele bezetting op MarCom onder té grote druk. Dat leidde tot ziekte, uitval en vervanging. De ontwikkeling gaat weer de goede kant op en we nemen maatregelen om te voorkomen dat de druk opnieuw zo hoog kan oplopen dat de gezondheid van medewerkers erdoor in de knel komt. Omdat social-berichten een grote omloopsnelheid (moeten) hebben en dus een grote input vragen, worden meer en meer mensen ingezet t.b.v. content. De ontwikkeling van een geactualiseerde en breed overkoepelende MarCom-visie (Brandbook) staat hoog op de agenda voor 2023.

Bedrijfsvoering

De effecten van alle noodzakelijke inhoudelijke en personele aanpassingen van de laatste twee jaar zijn nog elke dag voelbaar. Het meer formaliseren van werkprocessen is nu hard nodig: helderheid scheppen (procesbeschrijvingen die leiden tot heldere instructies aan de verantwoordelijke *bedenkers*), een goede verwerking en geleiding van de informatiestroom naar de *uitvoerders* en *faciliterenden* (zoals *beheerders*, *receptionisten*, *technici*, *horeca*, *administratie* enz.). Alleen dan kan een goede en gezonde workflow ontstaan die tenminste 80% van de werkprocessen tot een standaard maakt en het aantal incidenten en last-minute oplossingen tot een aanvaardbaar minimum terugbrengt.

Horeca

Goede horeca is essentieel voor ieder bedrijf in de vrijetijdsmarkt. Factorium bevindt zich in een mooi- maar tevens *het best verstopte openbare gebouw* van Tilburg. Het overgrote deel van de Tilburgers heeft *geen idee* van de kracht, schoonheid en mogelijkheden die ze aantreffen wanneer ze het zorgvuldig verstopte "flessenhals-gangetje" eenmaal gevonden hebben en door zijn gegaan. Met name de creatieve klasse, het creatieve kapitaal van Tilburg, waarvoor de gemeente deze faciliteiten gebouwd heeft, *heeft geen of weinig idee van Factorium en haar mogelijkheden*; ook voor hen. Goede en breed toegankelijke horeca helpt de bekendheid en zichtbaarheid van Factorium als culturele ontmoetingsplek van de stad - en daarmee haar werking en effect voor de inwoners - te versterken. In heel Nederland hebben musea, theaters, bibliotheken en centra voor kunsten grand café-achtige voorzieningen waar mensen graag afspreken; ook wanneer ze *geen* boek komen lenen

of geen tentoonstelling komen bekijken. Denk aan de Verkadefabriek in Den Bosch, de LocHal of de grote Tilburgse musea. Voor de aantrekkelijkheid en bekendheid van Factorium (met ruim 141.000 bezoekers in 2022 en ruim 150 presentaties, voorstellingen en concerten per jaar), is horeca *essentieel*.

In 2022 gaf de horecapartner Prins Heerlijk aan te willen stoppen: werken onder een 'sportkantine vergunning' is – ook na 8 jaar - verlieslijdend. Door enorme krapte op de horeca-arbeidsmarkt kon Prins Heerlijk in het eerste half jaar van 2022 beperkt leveren en was de horeca gedurende dit seizoen uiterst problematisch. Op sommige momenten was een koffiekant en plastic bekertjes het hoogst haalbare serviceniveau aan klanten. Maar waar haal je een nieuwe partner vandaan in een omgeving die niet winstgevend kan zijn? Vanaf juni 2022 werd een experiment aangegaan met jonge cultureel ingestelde horecaondernemers die met hun ondernemerslust een grote dynamiek en kwaliteit toevoegde in de periode juni t/m oktober 2022. Maar exploitatie bleek ook voor hen niet mogelijk zonder te grote verliezen. Vanaf 1 november 2022 voert Factorium de horeca in eigen beheer uit. Het gesprek met de gemeente over ruimere mogelijkheden m.b.t. de horecaexploitatie van Factorium is in volle gang. Dat is vooral van belang omdat de ontwikkeling van het Stadsforum (waar Factorium intensief bij betrokken is) hele goede kansen biedt het gebouw en het stadspark (Vrijheidspark) veel beter te ontsluiten voor de inwoners van de stad.

Het mag een klein wonder heten dat de organisatie in de context van de afgelopen drie jaar goed is blijven functioneren. Dat heeft alleen gekund omdat de hele vaste kern van Factorium zich buitengewoon verantwoordelijk heeft getoond, niet te veel gezeurd heeft over alles wat niet goed ging en hard en oplossingsgericht gewerkt heeft. Chapeau voor die vaste kern! En voor alle kunstenaars/docenten die onverkort en loyaal voor hun leerlingen en alle deelnemers bleven staan!

Factorium is en blijft een fantastische club mensen met een bijzonder talent dat die liefde voor muziek, dans en theater maar wat graag wil doorgeven aan veel (jonge) mensen. Gelukkig kan dat in deze sterke cultuurstad Tilburg, met een gemeente die haar cultuurmakers fantastisch ondersteunt.

Tenslotte heeft de Raad van Toezicht in december 2022 een interne kandidaat benoemd tot nieuwe directeur bestuurder vanaf 1 september 2023, als opvolger van ondergetekende. Na 6 jaar directievoering breekt nu de levensfase aan waarin men wat langzamer *kan* gaan leven.

Hierna ziet u dat wij in dit Jaarverslag 2022 soms wel erg uitgebreid verslag doen. Maar bedenk dan dat wij graag een goede balans opmaken van wat we gedaan hebben en waar we staan op enig moment in tijd.

We gaan, als collectief van Cultuurmakers, gedreven voort in het delen van onze liefde voor verbeeldingskracht en persoonlijke groei met- en van- zo veel mogelijk mensen.

Loek Sijbers
Directeur Bestuurder

2. PIJLER CULTUUREDUCATIE

2.1. Algemeen

De pijler Cultuureducatie omvat het Cursushuis. Dat zijn alle lessen, cursussen, workshops en andere scholingsactiviteiten van Factorium. Te onderscheiden in een Muziekhuis, een Theaterhuis, een Danshuis en Musicalhuis. Vier teamleiders leiden ieder een Huis. De teamleider Muziek is tevens Hoofd van de gehele Pijler Cultuureducatie.

Het jaar 2022 kende veel noemenswaardige momenten, waarvan er hieronder een paar worden uitgelicht.

Implementatie HR-beleid

Het nieuwe HR-beleid omvat een aantal instrumenten die in de praktijk zijn geïmplementeerd door de teamleiders in 2022. Te beginnen met de plannings- en ontwikkelgesprekken, waarvoor door de teamleiders ook een training is gevolgd bij aanvang van seizoen '22-'23. Het effect is dat docenten en teamleiders beter weten voor welke activiteiten een docent aan de lat staat. Ook worden de (financiële) keuzes hierdoor duidelijker voor teamleiders. Tot slot zijn de ontwikkelgesprekken een goede basis om docenten mee te nemen in de visie van een teamleider en een kans te geven hun eigen steentje bij te dragen en daarin geholpen te worden door Factorium waar nodig. Brede en duurzame inzetbaarheid van mensen staat centraal in het beheren van het werkelijk werkkapitaal van onze organisatie.

Vorbereiding seizoen '22-'23

Met het vertrek van de planner in Q2 ontstond de situatie waarin een nieuw schoolseizoen moest worden voorbereid door een team waarvan slechts 1 persoon eerder een seizoen had gepland. Het blijft dus een uitdaging om met nieuwe systemen (Yesplan, Cursad, Exact) en mensen een schooljaar voor te bereiden. Uiteindelijk zijn er goede gesprekken gevoerd, keuzes gemaakt en in driekwart voor het schooljaar voor de zomer ingericht. Er is nog veel ruimte voor verbetering in dit proces (zie wensen voor 2023), maar we mogen ook tevreden zijn.

Wisseling van teamleider Dans

De teamleider dans, besloot Factorium na één seizoen alweer te verlaten. Hoewel de redenen begrijpelijk waren, was het toch een spannend moment, ook voor het team. Gelukkig werd een hele goede nieuwe collega gevonden, die weliswaar uiteraard haar tijd nodig heeft om de organisatie te leren kennen alvorens haar stempel te kunnen drukken op de Dansafdeling.

Nieuw aanbod en activiteiten

De transitie van traditionele dans- en muziekschool naar een Culturele Smeltkroes vraagt tijd, maar er zijn stapje voor stapje dingen zichtbaar in het aanbod en in de activiteiten die plaatsvinden binnen het cursushuis. Overkoepelend voor het hele cursushuis zijn daarin met name de stevigere inzet op Try-Out Cultuur, deelname aan Tilburg on Stage, de keuze voor de Specials en de introductie van Kunstenkaart van belang.

De Specials zijn 3 interdisciplinaire themadagen, waarbij geprobeerd wordt om allerlei cultuurbeoefenaars en -liefhebbers in Tilburg en omstreken zichzelf te laten zien en ontwikkelen, elkaar te laten ontmoeten en samen nieuwe dingen te maken. De dagen zijn voor zowel cursisten als niet-cursisten en worden verzorgd samen met voor het thema relevante partners in de stad.

De Kunstenkaart is een product waarmee enkele USP's van Factorium versterkt moeten worden. De mogelijkheid om van alles wat te proeven. De mogelijkheid om met wat je geleerd hebt, mee te doen aan iets gezamenlijks. Om het gebouw en ons aanbod aantrekkelijk te maken voor mensen die niet meteen aan een jaarcursus vast willen zitten. Er zit ook een financiële drive achter het besluit om de Kunstenkaart te introduceren. De Kunstenkaart maakt een eind aan een woud van financiële spelregels in de vele Factorium-muziek ensembles. Hier waren veel verschillende tarieven aan de orde. Daarnaast gaat in de ensembles -om goede redenen- relatief veel subsidie om. Omdat samenspel in muziekbeoefening essentieel is en de commerciële markt dat niet aanbiedt (niet aan kan bieden) is deelname aan een ensemble gratis geworden met de Kunstenkaart.

Wensen voor 2023:

- De voorbereiding van schooljaar 2023-2024 moet weer een stukje beter gaan. Docenten moeten hun input op tijd leveren. Er moet betere financiële controle aan de voorkant zijn, ook wat betreft de persoonsgebonden uren van docenten. En 90% van alle activiteiten die plaatsvinden in 2023-2024, moet voor de zomervakantie in de systemen zitten en op de website staan;
- De afstemming tussen de inhoud en andere afdelingen van de organisatie zoals receptie & beheer, techniek en marketing kan nog beter. Het nieuwe 'werkproces projecten' zou hier een bijdrage aan moeten gaan leveren;
- De USP's van Factorium moeten nog beter worden benut. De Specials en Kunstenkaart zijn nog iets te veel van de muziekafdeling en moeten breder gedragen gaan worden. Ook de laagdrempeligere uitwisseling en samenwerking tussen de afdelingen mag beter. Het combineren van presentatiemomenten moet daar een bijdrage aan gaan leveren.

Alle culturele instellingen tellen het *aantal* bezoekers. Bij een podium of museum zijn dat m.n. receptieve bezoekers. Bij Factorium zijn dat voornamelijk actieve bezoekers. In lijn met de bezoekcijfers van andere culturele instellingen telt ook Factorium het *aantal bezoeken* van een deelnemer aan een Factoriumactiviteit gedurende het jaar. Eén deelnemer neemt immers deel aan 36 of 10 of 1 activiteit(en) per jaar, afhankelijk van de aard en looptijd van een activiteit.

Bezoekcijfers PIJLER CULTUUREDUCATIE

	<i>Realisatie</i>	<i>Realisatie</i>
ALGEMEEN:	2022	2021
Bereik		
Cursussen		
Muziek	34.394	33.519
Dans	17.426	16.140
Musical	5.840	5.613
Theater	5.848	4.530
Totaal	<u>63.508</u>	<u>59.802</u>

2.2. Muziekhuis

Het Muziekhuis is volop in ontwikkeling, ook al lijkt het voor de buitenwereld alsof Factorium nog steeds vooral een plek is voor individuele muzieklessen. Toch draagt het Muziekhuis meer en meer bij aan de transitie van traditionele dans- en muziekschool naar Culturele Smeltkroes. Die ontwikkeling zal worden beschreven aan de hand van 3 onderwerpen: aanbod, personeel en partners.

Aanbod

Ten opzichte van vorig seizoen zijn er een paar wijzigingen in het aanbod en de structuur doorgevoerd, die ervoor moeten zorgen dat de basis van de talentenpiramide sterker wordt en de keten en samenhang wordt versterkt. Bovendien moet Factorium zich meer gaan onderscheiden van de markt door de USP's (o.a. kruisbestuiving, mooie faciliteiten, kwaliteit van onderwijs) beter te exploiteren. Tot slot draagt het ook bij aan een gezondere financiële afdeling en betere kostenbeheersing.

Lesvormen en tarieven

Met ingang van seizoen '22-'23 is een aantal wijzigingen doorgevoerd in de lesvormen en tarieven. Allereerst is het onderscheid tussen de vrije richting en de examenrichting verdwenen (zie hieronder: formatief handelen). Verder is de 10-lessen module relatief duurder geworden, omdat het goedkoper was om 3 keer in te schrijven voor 10 lessen dan een jaarcursus, terwijl een jaarcursus voor Factorium een aantrekkelijker product is (meer zekerheid). De grote verscheidenheid aan tarieven bij de ensembles is iets overzichtelijker geworden. De tarieven voor de onderkant van de piramide (wekelijks 20 minuten) stijgt de komende jaren minder hard dan de bovenkant van de

piramide (wekelijks 25+ minuten), om zo de inzet van de subsidie iets meer naar de onderkant te laten bewegen.

Popfactory

De Popfactory (voorheen BandXL en Bandworkshops) heeft het vertrek van de teamleider die jarenlang leiding gaf, behoorlijk gevoeld. Er werd opeens meer van docenten zelf gevraagd, zonder extra taakuren of de adequate begeleiding. Dat heeft in seizoen '21-'22 geleid tot onvrede bij docenten en cursisten en werd noodzakelijk dit te hervormen. Dit heeft geleid tot een nieuw model waarbij het verbinden van de bands aan de community een belangrijk kernpunt is geworden. Met een nieuwe coördinator is het seizoen '22-'23 voortvarend begonnen met veel positiviteit onder zowel docenten als cursisten.

Studio 6

De wereld van de muziek is snel veranderd. Elektronische muziek en hip-hop zijn ontzettend populair. Popinstrumenten en zeker klassieke en HaFa instrumenten verliezen aan populariteit. Om liefhebbers van elektronische muziek en hip-hop goed te kunnen bedienen, is het nodig om een plek te hebben waar je die groep goed faciliteert. Met jonge docenten uit de producers-scene, heeft Factorium enkele jaren geleden al twee trekkers in huis gehaald. In seizoen '22-'23 hebben we besloten extra te investeren uit eigen middelen om Studio 6 te verbouwen. Tilburgse spilfiguren in de producers-scene hebben daarin een belangrijke bijdrage geleverd. De ruimte is ingericht door de gebruikers zelf, waardoor het eigenaarschap groot is. Met de komst van een extra subsidie via gemeente Tilburg en FCP (projectnaam From Scratch) gaan hier in 2023 ongetwijfeld mooie dingen gebeuren.

Budding Sound Bigband

Factorium heeft in goed overleg met de cursisten besloten om per 1 september 2022 te stoppen met het financieren van de Budding Sound Bigband (BSBB). Er ging relatief veel subsidie naartoe, zo'n € 462,50 per deelnemer. Waarvan slechts 5 deelnemers uit de gemeente Tilburg. Bovendien was er geen link tussen dit ensemble en overige Factorium activiteiten. In gesprek met de cursisten zijn goede afspraken gemaakt over een warme overdracht. Zij ontvangen nu ondersteuning via Art-Fact, wat passender is. Dit heeft tevens geleid tot het beëindigen van het contract met de dirigent.

Van Wichelroede naar Peppel

Vanwege het besluit van basisschool de Wichelroede om niet langer ruimtes te verhuren aan Factorium, moest gezocht worden naar een andere locatie in Udenhout. Die is gevonden bij centrum de Peppel. Het aantal Factoriumactiviteiten beperkt zich hier echter tot losse individuele lessen, waardoor de vraag rijst of het rendabel is om hier komende jaren in te blijven investeren.

Personeel

Natuurlijke krimp

In 2022 zijn diverse muziekdocenten om uiteenlopende redenen vertrokken. Sommige gingen met pensioen, sommige groeiden door naar een andere baan en voor een enkeling was geen werk meer met ontslag tot gevolg. Dit moment is benut door de totale formatie binnen het Muziekhuis kritisch te bekijken. Niet alle uren zijn één-op-één vervangen en daar waar wel vervanging is gezocht, is dat in eerste instantie geprobeerd door middel van uitbreiding van bestaande contracten, om zo de binding tussen bestaande medewerkers en Factorium te vergroten. In totaal heeft dit geleid tot een lichte afname in de vaste formatie van het Muziekhuis.

Formatief handelen

Een van de manieren voor Factorium om zich van de markt te onderscheiden is de kwaliteit van onderwijs. Door te werken vanuit een gezamenlijke onderwijsvisie worden de lessen beter en de producten aantrekkelijker. Met 1-op-1 les als de norm en een rechtlijnige methodiek als uitgangspunt voor het leren van een instrument, is er momenteel een pedagogische-didactische basis binnen de muzieklessen die beter kan. Deze basis moet de komende jaren verrijkt worden door implementatie van formatief handelen: een onderwijskundige opvatting, waarbij niet zozeer het eindresultaat, maar veel meer het leerproces centraal komt te staan. De examenweek (voorheen enkel voor de examenrichting) is voor februari 2023 vervangen door de feedbackweek (voor alle leerlingen). Het rapport is vervangen door een feedbackformulier waarin de elementen van formatief handelen zijn verwerkt. Deze beweging wordt mede getrokken door twee ervaren muziekdocenten en de theorie begint draagvlak te krijgen binnen het team.

Scholing

Een andere manier van onderwijs verzorgen vraagt ook om andere competenties bij docenten. Naast het formatief handelen is ook de vaardigheid om les te geven *aan groepen of groepjes* nog onvoldoende aanwezig binnen het docententeam, terwijl in de toekomst lesgeven in groepjes de norm zou moeten zijn voor startende cursisten (tot en met A-niveau). Om docenten de kans te geven zich hierin te bekwamen is samen met Fontys Hogeschool voor de Kunsten een scholingsmodule ontwikkeld voor groepsdidactiek voor muziekdocenten in het buitenschoolse onderwijs. Aan de

eerste module van acht weken hebben acht Factoriumdocenten deelgenomen. Uit de evaluatie ontstond een positief beeld en de wens om deze vorm van scholing structureel te maken.

Verbinding binnenschools- buitenschools

Diverse docenten zijn naast hun werk in het buitenschoolse, ook werkzaam namens Factorium voor bureau onderwijs. Dat is goed voor de werkgelegenheid en tevens in potentie een bron van nieuwe leerlingen. In de praktijk blijkt het echter erg weerbarstig. Het Classic Express project in 2022 laat die problematiek goed zien: het is voor een goede docent niet aantrekkelijk om voor 1 uurtje naar een wijk te reizen. Voor korte projecten houdt een docent geen volledige agenda vrij. Het kost veel werk om het te regelen en het levert te weinig op. Als er geen vervolg is voor de kinderen/deelnemers, valt iedere activiteit na het project stil. Dit zal bij de vernieuwing van de propositie van Bureau Onderwijs in 2023 zeker onderwerp van gesprek zijn.

Vocale vakgroep

In 2022 is onder leiding van een zangdocent regelmatig overlegd tussen de docenten die bij Factorium op hun eigen manier bezig zijn met zang. Hoewel het lastig is om compleet te zijn, past het wel bij de richting die Factorium op wil, waarbij eilandjes worden overbrugd en cursisten zich kunnen laten zien, elkaar ontmoeten en samen nieuwe dingen maken. Mogelijk kan de vocale vakgroep als voorbeeld dienen voor collega's. Financiën zijn hier wel een probleem, want overleggen kost tijd.

Partners

Om meer impact te maken is het belangrijk om samen te werken met relevante partners. De volgende samenwerkingen hebben zich in 2022 ontwikkeld:

Quiet:

De Quiet is een organisatie die de doelgroep met een lagere sociaaleconomische status ontzettend goed weet te vinden. Door enkele gratis plekken aan te bieden via hun platform komt deze groep bij Factorium activiteiten terecht. Dit was in 2022 het geval bij: de Muzieksafari, de Instrumentenproeverij, de Zin-in-alles-dag, de Sinterklaasspecial. Deze samenwerking verloopt makkelijker en laagdrempeliger dan met bijvoorbeeld Stichting Leergeld. Nadeel is dat de kosten alleen bij Factorium liggen en niet gedeeld worden.

Fontys ACE:

In 2021 zijn verschillende gesprekken gevoerd met Fontys Academie voor Creatieve Economie (ACE). Deze gesprekken hebben vooralsnog tot niets geleid. Enerzijds door tijdgebrek vanuit Factorium om er de energie in te stoppen die nodig is, anderzijds door een afwachtende houding van Fontys ACE.

FHK:

Naast de eerder genoemde scholing hebben er ook gastlessen plaats gevonden van de teamleider Muziek bij FHK. De samenwerking is verder verbeterd in 2022. Desondanks is het gat tussen dat wat studenten leren op de FHK en de competenties die Factorium zoekt, groot. In 2022 zijn er 2 stagiaires van de FHK bij het Muziekhuis aan de slag geweest. In DOKc verband (provinciaal directieoverleg van Centra voor Kunsten) wordt in 2023 een studieochtend georganiseerd waarbij directies en programmaleiders van FHK met elkaar aan tafel gaan en de arbeidsmarktsituatie bespreken: wat is nodig en wat wordt geleverd?

R-newt:

De samenwerking met R-newt loopt niet van een leien dakje. R-newt ontwikkelt zich meer en meer als aanbieder van cursussen en kan dat dankzij middelen uit het sociaal domein kosteloos doen, waarmee het een taak van Factorium overneemt en dat bovendien tegen nul kosten voor de deelnemers kan doen. Doordat de verantwoordelijkheid erg laag in de organisatie ligt (jongerenwerkers zijn vrij om budgetten naar eigen inzicht te besteden), ontbreekt voldoende aansturing om met Factorium samen te werken. De beweging rond Studio 6 zou in 2023 een positieve impuls aan de samenwerking kunnen geven.

LKCA:

Omdat het huidige Hoofd Cultuureducatie bij het Landelijk Kennisinstituut voor Cultuureducatie en Amateurkunst heeft gewerkt, is Factorium aangesloten bij de ontwikkelingen rondom het project Cultureel Vermogen. Naast dat het inhoudelijk veel waarde heeft voor de koers die Factorium op gaat, is het ook een mooi podium om Factorium op landelijk niveau te laten zien.

Gemeente Tilburg:

Naast alle zaken die elders in het jaarverslag staan beschreven (horeca, stadsforum, gebouw, beleid) is er ook een inhoudelijke samenwerking tussen gemeente Tilburg en het Muziekhuis ontstaan in 2022. Factorium is partner in het Koningsconcert 2023. Er is een diverse commissie samengesteld die zich bezighoudt met de voorbereidingen. De repetities van het projectorkest zullen plaatsvinden bij Factorium.

Wensen voor 2023

- *Doorontwikkeling van de lesvormen en tarieven.* Onderzocht moet worden in hoeverre het mogelijk is om les in groepjes de standaard te maken tot en met A-niveau. Ook moet er gekeken worden of de 10-lessemodule meer docenten-kostendekkend kan worden. Het is interessant om te kijken of er wellicht een soort korting mogelijk is voor zeldzame instrumenten (trombone, hoorn, hobo, e.d.). Ook de Topstroom (opleiding van begaafde leerlingen) heeft een herziening;
- *Nog meer kruisbestuiving tussen de afdelingen.* Met de Kunstenkaart is er een mooi product ontstaan voor culturele allesvreter, maar ook voor cursisten, om hun kwaliteiten in een andere context in te zetten. De organisatie die volgt op de effecten van de Kunstenkaart vraagt een andere manier van werken van docenten. Ook moet de blik daarvoor wat minder naar binnen gericht zijn. Daar waar mogelijk moeten we de ruimte geven aan relevante partners om hun eigen ding te doen bij Factorium;
- *Doorontwikkeling van de onderwijskundige visie.* Het formatief handelen en groepsdidactiek staan nog maar in de kinderschoenen. Dit moet verder handen en voeten krijgen in het aanbod, de kwaliteit van de lessen en de vaardigheden van de docenten;
- *Aansluiting tussen binnen- en buitenschools.* Binnenschoolse activiteiten zijn belangrijk voor de basis van de talentenpiramide. Als er echter geen aansluiting is bij vervolgvormen (buiten school) ontstaat er geen doorstroom en dus geen talentontwikkeling. Factorium is bij uitstek de partij die deze doorstroom zou kunnen faciliteren, maar dan moet er intern een betere aansluiting ontstaan tussen Bureau Onderwijs en het Cursushuis en moet extern het gemeentelijk beleid voorzien in een veel strakkere regie op samenhang in beleid en op alle vigerende financiële regelingen m.b.t. binnen- en buitenschoolse cultuureducatie;

- *Grotere banen, senior docenten en flexibele schil.* Factorium moet proberen om de natuurlijke momenten te benutten om werk te maken van grotere aanstellingen voor docenten. Bovendien moeten de ontwikkelgesprekken leiden tot promotie van sommige docenten tot senior docent. Daaromheen ontstaat dan ruimte om expertise van buitenaf in te vliegen voor specifieke taken. Met andere woorden: een kleiner groepje sterk betrokken docenten die de trein rijdend houdt en een grote groep kwalitatief goede experts die af en toe op de rijdende trein springt;
- *Nieuwe doelgroepen bereiken.* In lijn met de ontwikkeling van een visie op diversiteit en inclusie moet ook het Muziekhuis proberen een bredere doelgroep te bereiken. Dit kan door het aanbod te blijven vernieuwen (o.a. Studio 6, Specials) en door daarin op te trekken met relevante partners (o.a. R-newt, Quiet).

	Gerealiseerde Uren		Bereik deelnemers	
	Realisatie 2022	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2021
Muziek	16.381	17.832	34.394	33.519

2.3. Danshuis

Eind seizoen 2020-2021 rondde een teamleider (1e) na 40 jaar haar werk bij Factorium af en werd een nieuwe teamleider (2e) benoemd. Einde seizoen 2021-2022 verliet die teamleider Factorium alweer en werd wederom een goede nieuwe (3e) teamleider gevonden en aangesteld die per 1 juni 2022 als teamleider van het Danshuis aan de slag is gegaan. Teamleider 2 heeft precies één cursusjaar meegedraaid en met haar heldere missie en visie veel stappen gezet om te innoveren. De veranderingen en wisselingen hebben positieve aspecten met zich meegebracht, maar hebben ook voor onrust binnen het team gezorgd. Het is mede hierdoor van belang geweest om allereerst rust binnen het team van dansdocenten te creëren en te focussen op waar het Danshuis voor staat en wat het te bieden heeft.

Aanbod

Met de start van seizoen '22-'23 zijn er maar liefst 19 nieuwe cursussen aan het cursusaanbod toegevoegd. Voor het grootste deel van deze (nieuwe) cursussen met een duur van 10, 15 en 36 weken, liep het in najaar van 2022 nog niet storm wat betreft de cursistenaantallen. De wisseling van mensen en de effecten van corona hebben hun invloed doen gelden. Hierdoor zijn er een aantal cursussen helaas vroegtijdig gestopt. Om zoveel mogelijk mensen in aanraking te laten komen met dans wordt er voor sommige deelnemers gebruik gemaakt van 10-rittenkaarten wanneer iemand vanwege verschillende redenen niet in staat is deel te nemen aan de volledige cursus.

Het aanbod in het Danshuis is onderverdeeld in onderstaande dansvormen:

- Capoeira
- Dansfit
- Dansimprovisatie
- Hiphop
- Jazzdans
- Klassiek Ballet
- Kleuterdans
- Moderne Dans
- Peuterdans

Capoeira heeft sinds september 2022 wekelijks 4 lessen op het programma staan, waaronder een cursus voor volwassenen. Hierdoor is er meer verbinding ontstaan met de Capoeira Community in Tilburg. Daarnaast is de *Hiphop* afdeling verder uitgebreid en hebben er audities plaatsgevonden voor de nieuwe wedstrijdgroep Divergent (16+). Wens is om met zowel Strike Back als Divergent deelname aan wedstrijden weer op te pakken en op deze manier Factorium in deze scene weer op de kaart te zetten. Ook is er een start gemaakt met de cursus *Family Dance*. Deze cursus is bedoeld voor dreumesen en peuters waarbij een (volwassen) familielid mag deelnemen. Helaas was er weinig animo en is deze cursus gestopt. In 2023 geven we deze cursus een nieuwe kans. *Contactimprovisatie* heeft een mooie start gemaakt bij Factorium en spreekt hiermee een volwassen doelgroep aan die nog niet aangesproken werd. De cursussen bestaan uit blokken van 10 lessen met aansluitend een jam, waarbij drop-in mogelijk is. Naast deze cursussen zijn er voor 2023 verschillende *workshopsdagen* georganiseerd waarbij er steeds een verschillende docent de workshops geeft en de jams leidt.

Het aanbod van balletlessen met live *pianobegeleiding* is uitgegroeid tot 11 begeleide lessen per week. Hiermee onderscheidt Factorium zich van andere balletaanbieders in de omgeving. Het tarief van de lessen met pianobegeleiding ligt hoger. Wens is om uiteindelijk alle balletlessen te voorzien van live pianobegeleiding mits daarmee de totale docenten-kostendekkenheid (incl. pianist) kan worden gehandhaafd.

Workshops

De workshop '*Salsa voor Solo's*' heeft in oktober '22 een start gemaakt. Voorheen waren de salsa lessen onderdeel van het wekelijkse cursusaanbod, maar aangezien er weinig animo was voor deze lessen is er onderzocht of een andere vorm (maandelijks twee workshops voor beginners en gevorderden, met aansluitend een dansavond, gratis voor Kunstenkaarthouders) wel zou werken. Een vorm waarbij het creëren van een community gevoel een belangrijkere rol speelt en waar eenieder zich vrij voelt om te komen dansen. Eind 2022 waren er voor deze vorm te weinig aanmeldingen en was het niet rendabel deze lessen voort te zetten.

Vanuit de docenten was er een wens om verschillende workshops, zoals *Mindful in Motion*, *You/Dance/Art* voor te zetten om kwetsbare jongeren en volwassenen aan te spreken en dans te verbinden aan gezondheid. In 2022 hebben ze nog niet plaatsgevonden.

Met succes heeft er een (Capoeira) kinderfeestje plaatsgevonden, wens is om hier in 2023 meer aandacht aan te besteden en op deze manier een groter bereik bij kinderen (en hun ouders) te creëren en daarmee het cursistenaantal te vergroten.

Tilburg Dance Centre/Urban

Wekelijks verzorgen enkele topdansers en choreografen uit de regio Hiphop Choreo, Heels en Urban Contemporary lessen tijdens de Urban Nights waarin in de benedenfoyer een voor iedereen toegankelijke Open Jam plaatsvindt. Factorium verhuurt de studio waarvan zij gebruik maken en zij regelen de rest. Wens is om deze lessen in de toekomst meer te integreren binnen het Danshuis, zonder dat de zelfstandigheid van betrokken docenten en deze manier van het aanbieden van lessen verloren gaat. Tijdens deze lessen wordt er veel gefilmd en gedeeld via verschillende sociale mediakanalen (met soms wel 24k views). In deze veel bekeken video's kun je niet zien dat het Factorium studio's zijn. Daarom wordt in overleg met MarCom in 2023 de achterwand voorzien van een stevig Factorium logo.

Onderwijs

Vijf dansdocenten in het team hebben danslessen in het primair/voortgezet onderwijs gegeven. Het is van belang dit verder door te ontwikkelen zodat dans meer kinderen en jongeren bereikt in Tilburg en er een doorstroom kan ontstaan naar de cursussen.

De Buitenhof Tilburg

Twee keer per maand geeft een dansdocent van Factorium les aan ouderen die deelnemen aan dagbesteding de Buitenhof. De Buitenhof biedt specialistische zorgprogramma's voor senioren/ouderen met dementie. De lessen zijn toegankelijk voor deelnemers met of zonder fysieke en/of mentale uitdaging(en) en bevorderen niet alleen de fysieke fitheid, maar stimuleren ook de sociale verbondenheid. Tijdens de lessen staat plezier centraal. De wens is om dit aanbod uit te breiden naar meerdere locaties en op deze manier meer ouderen in beweging te laten zijn. Deze uitbreiding draagt bij aan het stimuleren van de vitaliteit van ouderen in Tilburg. In dezelfde context wordt in de pijler Expeditie gewerkt in het project "Beweeg met Meet". Het fonds Lang Leve Kunst honoreerde de aanvraag voor een dansant beweegprogramma met en voor ouderen. Een dansdocent van Factorium voert het programma uit. Het gehele jaar door verzorgt zij danssessies bij Thebe Elizabeth, bij Zwijsen en Wij West.

Switch2Move

Andrew Greenwood geeft twee keer per week danslessen en heeft als doel mensen in hun kracht te zetten door middel van creatieve beweging. De doelgroep bestaat uit mensen met fysieke en/of mentale uitdagingen zoals de ziekte van Parkinson, Dementie en Multiple Sclerose (MS). Het bewegingsprogramma van dans op muziek nodigt mensen uit om te bewegen en hun confrontaties te vertalen naar positieve kracht. Na iedere les blijkt weer hoezeer mensen fysieke en vooral mentale kracht putten uit deze gezamenlijke danssessies. Factorium faciliteert de ruimtes (zonder vergoeding) waarin de lessen worden aangeboden en onderzoekt samen met Andrew Greenwood de mogelijkheden tot het intensiveren van de samenwerking.

Dansvoorstellingen

In april 2022 hebben de jaarlijkse dansvoorstellingen weer plaatsgevonden, waarmee de volledige dansafdeling zich presenteert. Voor het eerst sinds 2 jaar. In totaal waren er 8 voorstellingen, waarvan 4 voorstellingen met kinderen en 4 voorstellingen met jongeren en volwassenen. Er werden 1.054 kaarten verkocht. Dat is iets meer dan de helft van beschikbare plaatsen. Ook hier moet na de coronaperiode weer publiek opgebouwd worden naar het oude niveau dat nagenoeg volledig

uitverkocht was. Silent Disco en de Pizza Party waren onderdeel van het randprogramma en droegen bij aan verbinding tussen deelnemers en publiek.

Spotlight

Een evenement waarbij deelnemers in groepjes in één dag een dans choreograferen onder begeleiding van docenten en deze aan het einde van de dag in het theater uitvoeren. Wegens corona kon dit begin 2022 niet doorgaan.

Docenten

Doordat er binnen korte tijd veel verschuiving heeft plaatsgevonden wat betreft teamleiders en we nog steeds herstellende zijn van corona, is er veel behoefte aan meer verbinding binnen het team. Van het eigen eiland naar verbinding met elkaar aangaan, elkaar inspireren, van elkaar leren. Voor een aantal docenten is er behoefte aan didactische scholing, andere docenten hebben juist behoefte om zich verder door te ontwikkelen binnen de stijl die zij geven.

Vanwege andere werkzaamheden is er afscheid genomen van een docent die werkzaam was op de dependance in Berkel-Enschot. Een nieuwe docent heeft deze lessen overgenomen en een goede start gemaakt. Omdat zij zich is gaan focussen op de kinderlessen heeft zij een aantal korte bijscholingsmomenten bij ervaren docenten gehad. Daarnaast is er een docent teruggekomen en opnieuw in dienst werkzaam. In 2023 zal een zeer kundige balletdocente (na een verbinding met Factorium van ruim 48 jaar!) met pensioen gaan, waarvoor de zoektocht naar een geschikte opvolger van start is gegaan.

Op dit moment zijn er in het Danshuis 9 medewerkers in loondienst en 9 medewerkers werkzaam als zelfstandige (zzp). Wens is om meer docenten een vaste en, indien mogelijk, een grotere aanstelling aan te kunnen bieden waardoor er (nog) meer betrokkenheid met Factorium kan ontstaan.

Partners

- Tilburg Dansstad (TDS): samenwerkingsverband van cultuurorganisaties in Tilburg e.o. die werkzaam zijn in de discipline dans in de meest brede vorm. Dat zijn naast Factorium ook Schouwburg en Concertzaal Tilburg, De Nieuwe Vorst, Fontys Hogeschool voor de Kunsten en Dans Brabant. Het doel is om een zo groot mogelijk geïnteresseerd publiek te laten zien dat Tilburg een breed en spannend dansklimaat kent. In TDS-verband werd met name samengewerkt in het Urban dance domein in (Expeditie) projecten zoals NoJoke;
- Werkgroep Dans: DOKc o.l.v. Annette Truijens (De Danspunt): samenwerkingsverband tussen verschillende coördinatoren dans van centra voor de kunsten in Noord-Brabant. Tijdens deze bijeenkomsten is er ruimte om ervaringen te delen, ruimte voor creatieve uitwisseling, worden er samen projecten georganiseerd, gefaciliteerd en wordt het netwerk versterkt;
- Fontys Hogeschool voor de Kunsten: dansstudenten lopen onder begeleiding in diverse varianten stage bij het Danshuis. Wens is om voorafgaand aan het seizoen helderheid te hebben over eventuele stageplekken om studenten de kans te bieden zich te ontwikkelen als beginnend dansdocent.

Overig

Eén van de docenten uit het team heeft de taak (1 uur per week) op haar genomen om een nieuwe opzet te bedenken voor de Instagrampagina en deze te onderhouden. Zij heeft in korte tijd het aantal volgers verdriedubbeld, waardoor er een groter bereik is ontstaan en het Danshuis beter zichtbaarder is. Naast dat het aanbod wordt weergegeven in bewegende beelden en er extra aandacht wordt besteed aan activiteiten, zorgt zij ook voor verbinding met de huidige cursisten door hen in beeld te brengen bij het onderdeel 'Student Sunday'.

Wensen voor 2023

- Rust, samenwerking en verbinding binnen het team creëren, met elkaar een duidelijke visie ontwikkelen;
- Zorgen dat Factorium zich blijft onderscheiden door het aanbieden van traditionele dansvormen zoals Klassiek Ballet (met live pianobegeleiding), Jazzdans, Modern, etc. En daarnaast blijven innoveren wat betreft dansvormen die (nog) relatief onbekend zijn binnen het Danshuis (Afro, House, Breakdance, community en inclusiedans, Vogue, Wacking, etc.) om een zo'n breed mogelijk publiek aan te spreken;
- Dansdocenten inzetten in verschillende wijken in Tilburg;
- Meerdere open podium momenten voor cursisten organiseren, Spotlight kan hier eventueel onderdeel van zijn;
- Cursisten creatief-expressief uitdagen door het aanbieden van workshops waarin zij hun talent kunnen ontwikkelen voor zowel als danser en als maker. Indien dit voorafgaand aan Spotlight plaats kan vinden zijn er wellicht ook meer inschrijvingen voor dit evenement;
- Masterclasses organiseren die gegeven worden door docenten/choreografen die een naam hebben in het danswerkveld voor o.a. talentontwikkeling, verbinding en om verschillende doelgroepen kennis te laten maken met Factorium, of juist de huidige cursisten kennis te laten maken met docenten/choreografen uit het werkveld;
- Het aanbod voor ouderen verder uitbreiden;
- De samenwerking met FHK doorontwikkelen;
- Informatie op de website 'meer inclusief' herschrijven, zodat meer verschillende doelgroepen zich aangesproken voelen.

	Gerealiseerde Uren		Bereik deelnemers	
	Realisatie 2022	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2021
Dans	3.580	3.656	17.426	16.140

2.4. Theaterhuis

Het jaar 2022 was na 2 jaar een jaar waarin het werken weer naar normaal ging omdat de coronapandemie naar de achtergrond verdween. Voor het eerst konden we weer spelen voor publiek en samen voorstellingen bezoeken. We hebben met alle deelnemers in de zomer 2022 een mooie afsluiting van het theaterseizoen mogen beleven.

Met spijt en ook trots heeft het Theaterhuis warm afscheid mogen of moeten nemen van een paar kanjers van docenten in het Theaterhuis. Zij willen doorgroeien, kregen aanbiedingen op andere posten die te mooi waren om te laten liggen. We kijken met trots terug op de kansen die Factorium voor deze (inmiddels ex-)medewerkers heeft gecreëerd waardoor ze konden doorgroeien in het vak van Theatermaker.

Dat betekende voor het Theaterhuis dat we na de zomervakantie startten met een zowat geheel vernieuwd team. Leuk en ook spannend.

Bij de opzet van het Theaterhuis blijft het uitgangspunt: het bouwen en onderhouden van een zo groot mogelijke community van vrijetijd theaterspelers uit Tilburg en omstreken met uitdaging en afwisseling op alle niveaus met voor de makers (docenten) een grote mate van artistieke vrijheid en ontmoeting. En dat is wat in 2022 succesvol gebeurde.

Het Theaterhuis

Wekelijks op donderdag is Factorium hét Theaterhuis voor alle leeftijden. Elke week 4 kindergroepen, 4 jongerengroepen en 4 volwassenengroepen. Het team bestaat uit maximaal 6 theatermakers die nauw samenwerken. Elke donderdag ontmoeten zij (docenten en cursisten) elkaar. Doel: saamhorigheid, ontmoeting, uitwisseling van expertise, beter afstemmen met en voor de cursist. Kortom: leren met en van elkaar over theater maken en spelen. Door clustering van alle groepen bestaat er een eigen theatercultuur in huis. We kunnen zo meer smoel geven aan theater voor amateurs in Tilburg. Met een eigen instagrampkanaal en een nieuw logo hebben we succesvol de eerste stappen gezet.

Naast deze theaterdonderdag zijn er enkele cross-overcursussen in het Theaterhuis. We kijken graag een deurtje verder.

Minimix voor kleuters – spel en beweging, *Uit volle borst*: theater- en zangensemble, een theaterkoor voor spel en zang met als eindresultaat een muzikale theatershow. En wat te denken van *Billie Bob's Atelier*, een cursus met zang, toneel en tekenen/schrijven. Billie Bob is de hond (een echte) waarom de cursusinhoud draait. Bedoeld voor kinderen, maar zeker ook geschikt voor ouderen. We willen het concept uitbouwen. Een eerste aanvraag voor een *Billie Bob's Atelier* extern werd in 2022 ontvangen.

En speciaal in Het Theaterhuis: de twee theatergroepen voor mensen met een verstandelijke beperking. *TOF voor volwassenen*, al 35 jaar o.l.v. twee zeer ervaren docenten. En *Andere Koek* voor jongeren met een verstandelijke beperking o.l.v. een andere theaterdocent, ook gespecialiseerd in het werken met deze doelgroep. Ook in deze doelgroep komen mensen met veel specifieke talenten voor die door de inzet van Factorium en het Theaterhuis gelijke kansen en mogelijkheden krijgen.

Al jaren ontvangt Factorium stagiaires uit het MBO onderwijs (MBO artiest). In 2022 zijn we in gesprek gegaan over het structureel bestendigen van deze relatie.

We werken aan verdieping en verbreding door gezamenlijke masterclasses, wisseling van spelers over de groepen heen, theaterbezoek intern bij elkaar maar ook extern (samen naar theater). Zo namen we de *Reportersclub* over van festival Spruit; bezoeken kinderen theatervoorstellingen o.l.v. een van de docenten en schrijven daar over. We zoeken nadrukkelijk samenwerking met andere (theater) partijen in de stad en verzorgen regelmatig workshops op verzoek.

Met de Universiteit van Tilburg (Studium Generale) zijn we in gesprek om het aanbod voor persoonlijke artistieke ontwikkeling van de student structureel aan Factorium te verbinden. De banden met het Zuidelijke Toneel (HZT) werden in 2022 opnieuw aangehaald en een eerste theaterbezoek en nabespreking is reeds een feit. Ook met Fontys (FHK) nemen we nieuwe stappen. We vormen met de Factoriumactiviteiten onderdeel van de FHK open dagen en zo stappen onze spelers de klaslokalen binnen in regielessen met Fontys-studenten en stappen de FHK-studenten op hun beurt onze lokalen binnen voor stages van verschillende leerjaren. Dat varieert van een kijkstage, enkele lessen bijwonen en verzorgen bij de kinder- of jongerengroepen tot het volbrengen van een regie binnen ons Theaterhuis.

We onderzoeken of we de samenwerking kunnen intensiveren met student - take-over – dagen voor projecten vanuit Fontys. En we voerden in 2022 gesprekken met het lectoraat van FHK over kunstopleiding vanuit een maatschappelijke urgentie. Theater biedt immers sterke aanknopingspunten om sociaal maatschappelijke doelen te helpen realiseren.

	Gerealiseerde Uren		Bereik deelnemers	
	Realisatie 2022	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2021
Theater	1.356	1.239	5.848	4.530

2.5. Musicalhuis

Algemeen

De MusicAllFactory (MAF) van Factorium heeft een grote reputatie ver buiten Tilburg. Vanuit geheel Nederland en Vlaanderen doen jonge mensen audities. Niet iedereen is immers qua spel, dans en beweging geschikt om te worden getraind als musicalartiest. Het is een vierjarige opleiding waarvoor studenten jaarlijks een stevig bedrag betalen om vervolgens van de allerbeste docenten in muziek, dans en theater les te krijgen met veel persoonlijke aandacht. De MAF voorstellingen zijn ieder jaar een feest van kwaliteit. In 2022 werden MAF masterclasses verzorgt door toppers uit het Nederlandse musicallandschap zoals Pia Douwes, Edward Hoepelman, Ingrid Zeegers, Jolijn Henneman en anderen.

Tijdens de coronaperiode heeft de MarCom afdeling gezorgd voor brede streaming van de performances wat – door de enorme reikwijdte van social media – tot een aanwas van belangstelling voor de audities (en getalenteerde studenten) heeft geleid. In 2022 konden de voorstellingen weer onder voorwaarden plaatsvinden. De tweedejaars studenten speelden na twee jaar voor de eerste keer live voor een publiek!

MAF-juniorendag

Ter promotie van de MAF juniorenafdeling is in 2022 een workshopdag georganiseerd, speciaal gericht op de doelgroep MAF junioren. Deze is goed bezocht. Er zijn ook meer potentiële junioren auditie komen doen in 2022, het niveau was alleen wat minder hoog dan verwacht. Om de komende jaren deze afdeling nog wat steviger te krijgen, gaat breder ingezet worden op werving, maar daarnaast vindt er wel een strengere selectie voor deelname aan het auditieproces plaats.

Orkest eindvoorstellingen

De eindvoorstellingen van de MAF jongeren en MAF volwassenen worden sinds jaar en dag begeleid door een live band bestaande uit professionele musici. Dit jaar is er een plek gemaakt voor een topstroom-leerling van het Factorium in het orkest van de MAF volwassenen-eindvoorstelling. Een groot succes!

De komende jaren zouden we graag onze orkesten willen uitbreiden met (topstroom-)leerlingen van het Factorium om zo zowel on stage als off stage mogelijkheden te creëren voor talentontwikkeling.

Organisatie en Auditieproces

Met de komst van onze nieuwe klantbeheermedewerker is het auditieproces van de MAF nog een keer onder de loep genomen en zijn er afspraken gemaakt over hoe de organisatie hiervan nog beter kan verlopen.

Daarnaast wordt er geprobeerd om de tweede ronde audities van alle afdelingen in hetzelfde weekend te laten plaatsvinden. Dit zodat leerlingen die op de grens zitten tussen twee afdelingen makkelijk door beide teams gezien kunnen worden. Dat geeft daarnaast als mooi neveneffect versterking van het teamgevoel van alle MAF-docenten.

Productie-overleggen

Voor de producties bij de MAF volwassenen (eindvoorstellingen, concert, showcase) is in 2022 beter productie-overleg gevoerd waardoor de organisatie van deze projecten soepeler loopt en we zo constructief en efficiënt mogelijk kunnen werken. Wens voor 2023 is dat er ook structureel geëvalueerd gaat worden met alle betrokkenen van het project.

PR en Online zichtbaarheid

In verband met coronamaatregelen hebben we de zaal bij het eerste- en tweedejaarsconcert in 2022 nog niet zoals gebruikelijk mogen vullen. De ervaring die het jaar ervoor opgedaan is met het online uitzenden van de registraties van deze presentaties, is dit jaar ingezet om ook deze voorstellingen te streamen. Omdat we op deze manier meer mensen kunnen bereiken is de wens ontstaan om deze presentaties in de toekomst voor zowel live publiek als online publiek toegankelijk te blijven behouden middels online uitzendingen.

Partner Fontys Hogeschool voor de Kunsten

Op uitnodiging van Fontys zijn wij op de open dagen aanwezig geweest met een informatiestand van de MusicAllFactory. Deze infostand is zeer goed bezocht en heeft er waarschijnlijk aan bijgedragen dat we bijzonder veel auditanten hadden voor de jongeren- en volwassenenafdeling. De MAF is ontstaan in een hechte samenwerking met de top-docenten van Fontys (FHK). Die samenwerking is nog altijd hecht in de vorm van de uitwisseling van docenten en het onderling doorverwijzen van studenten.

Partner Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB)

Factorium is een nationaal erkend leerwerkbedrijf. Onder de MAF volwassenencursisten hebben wij vaak leerlingen die een mbo-artiest opleiding doen. Met de SBB is overeengekomen dat zij de uren die ze maken met betrekking tot de eindvoorstellingen in mogen zetten als stage-uren omdat er met professionele regisseurs, muzikaal leiders en choreografen gewerkt wordt. Een mooie brug tussen de mbo-opleiding en de MAF om daarna een sprong naar het werkveld te maken.

Communitybuilding: Try-out voorstelling

Om de banden met onze oud-cursisten sterk te houden hebben we de try-out voorstelling van de MAF volwassenen exclusief voor oud-cursisten van MAF beschikbaar gemaakt (tegen gereduceerd tarief). Hier is erg positief op gereageerd en er zijn veel oud-cursisten op afgekomen. Wens is om dit in de toekomst te blijven doen. Daarnaast is er een wens om in 2023 MAF-throwbackdagen te gaan organiseren voor oud-maf-cursisten. Door de cursisten bij de voorstellingen weer in huis te hebben, maken we potentials voor deze evenementen wellicht enthousiast. Wens voor komend jaar is om naast de oud-MAFers ook andere doelgroepen die we Factorium breed graag in huis hebben uit te nodigen tegen een gereduceerd tarief te komen kijken.

Samen werken is samen eten

In de voorstellingsweek van de MAF volwassenen *zijn er een week lang 70 mensen volcontinu aan deze voorstellingen aan het werken*. Met horecapartner Juice-lee zijn er in 2022 afspraken gemaakt over catering zodat deze mensen tegen een schappelijke prijs elke dag in het Factoriumgebouw konden eten in de vorm van een daghap. Wens is om in 2023 dit bij de eindvoorstellingen wederom mogelijk te maken en daarnaast ook op elke vrijdag een daghap aan te kunnen bieden.

Om een beeld te geven van deelnemers en de doorstroming naar andere opleidingen geven we hierna een aantal cijfers.

<i>Audities</i>		<i>Cursisten</i>	
Junioren	15	Junioren	8
Jongeren	60	Jongeren	39
Volwassenen	92	Volwassenen	48

Doorstroom naar voor-/vakopleidingen

Jongeren

Bachelor Musicaltheater Fontys Hogeschool voor de Kunsten	1
Bachelor Muziektheater Fontys Hogeschool voor de Kunsten	1
Bachelor Muziektheater Codarts	1
Bachelor AME Fontys Hogeschool voor de Kunsten	1
ROC Tilburg Theater opleiding	1
Dutch Academy of Performing Arts	1
MusicAllFactory Volwassenen	2
Vooropleiding Muziek- en Musicaltheater Fontys Hogeschool voor de kunsten	9
Vooropleiding Acteursopleiding Amsterdam	1
7Mus Antwerpen	<u>2</u>
TOTAAL	20

Volwassenen

Bachelor Muziektheater Fontys Hogeschool voor de Kunsten	1
Bachelor Musicaltheater Fontys Hogeschool voor de Kunsten	1
Bachelor Muziektheater Codarts	1
Bachelor Musical Conservatorium Brussel	1
Bachelor Musical Hochschule Osnabrück	1
Bachelor Docent Muziek Fontys Hogeschool voor de Kunsten	1
Bachelor Docent Muziek Amsterdam	1
Bachelor Docent Muziek Enschede	1
Theatervooropleiding toneelmeester Amsterdam	1
Contractstudie Muziektheater Fontys Hogeschool voor de Kunsten	3
Vooropleiding Muziek- en Musicaltheater Fontys Hogeschool voor de Kunsten	<u>1</u>
TOTAAL	13

3. FACTORIUM IN HET PRIMAIR EN VOORTGEZET ONDERWIJS

De werkzaamheden van Factorium Onderwijs werden in 2022 beïnvloed door een aantal specifieke omgevingsfactoren:

- De definitieve heropening van het onderwijs, begin januari 2022, en de aankondiging, in juli, dat het kabinet, ook bij weer oplopen van de besmettingscijfers niet opnieuw zou overgaan tot schoolsluiting.
- Het Nationaal Programma Onderwijs, een niet-structureel investeringsprogramma van €8,5 miljard, bedoeld om de gevolgen van de coronacrisis voor leerlingen op te vangen, waarvan de looptijd in 2022 werd verlengd tot en met het schooljaar 2024-2025.
- De mededeling van Dennis Wiersma, minister voor primair en voortgezet onderwijs, dat curriculum.nu, het in 2018 ingezette programma voor curriculumherziening dat naar verwachting onder meer de positie van de cultuurvakken zou versterken, 'echt voltooid verleden tijd' is en dat in plaats daarvan ingezet zou worden op de reparatie van de achterstand van Nederlandse leerlingen op het gebied van lezen, schrijven, rekenen, burgerschap en digitale geletterdheid.
- De krachte op de arbeidsmarkt, in het onderwijs zichtbaar in voortdurende personeelstekorten en relatief groot personeelsverloop, binnen de eigen Factoriumorganisatie zichtbaar in de moeite die het kost om docenten te interesseren voor werkzaamheden in het reguliere onderwijs (versterkt door het gebrek aan aandacht bij kunstvakopleidingen voor de beroepsmogelijkheden in het reguliere onderwijs voor hun alumni).

In de praktijk van het dagelijks werk vertaalde een en ander zich in een groeiende vraag: enerzijds naar de (vooralsnog niet-structurele) inzet van kunstvakdocenten, waaraan maar met moeite tegemoet kon worden gekomen, anderzijds naar losse projecten waarvan de organisatie een relatief grote tijdsinvestering van de consultants vroeg. Tegelijkertijd trok het personeelsverloop in het Tilburgse onderwijs en de herinrichting van de uitvoeringsstructuur een zware wissel op de directe contacten met schoolleiders en de op de scholen werkzame ict'ers. Daarbij rees tevens de vraag in welke mate Factorium zich in die veranderde uitvoeringsstructuur door de gemeente nog moet laten aanspreken op een rol als beleidsadviseur.

Goed om te weten

- Factorium Onderwijs heeft in 2022 in Tilburg en Goirle 35.206 deelnemers bereikt met haar activiteiten. Waarvan 31.910 in Tilburg en 3.296 in Goirle. Veel kinderen namen meer dan eens per jaar deel aan Factorium activiteiten;
- Factorium werkte op 32 scholen voor primair onderwijs in Tilburg, drie scholen voor speciaal basisonderwijs, twaalf scholen voor voortgezet (speciaal) onderwijs en 8 scholen in Goirle;
- Factorium Onderwijs werkte daarbij samen met nagenoeg alle scholen voor basis- en die voor voortgezet onderwijs, met het mbo, met Fontys Hoge School Kind en Educatie (Den Bosch en Tilburg), met de gemeente Tilburg en de gemeente Goirle, met de collega-uitvoeringsorganisaties CiST en Art-fact en met (culturele) partners als Contour deTwern, Bibliotheek Midden-Brabant (de vestigingen in Tilburg en Goirle), Rekenhuis Primair,

- Cultureel Centrum Jan van Besouw (Goirle), Schouwburg & Concertzaal Tilburg, Natuurmuseum Brabant, Textielmuseum en TextielLab, T-Primair en het Ontdekstation013;
- In Tilburg leverde Factorium Onderwijs in 2022 voor 8 scholen vakdocenten muziek en op 1 school een vakdocent dans;
 - In Goirle verzorgt Factorium Onderwijs op 7 (van de 9) basisscholen lessen muziek, dans en drama via vakdocenten;
 - In het voortgezet onderwijs bestaat het aanbod uit workshops op het gebied van muziek, dans en drama/theater, in de regel in het kader van CKV.

Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK)

De herinrichting (sinds 2021) van Tilburgse uitvoeringsstructuur van het CmK-programma, waarbij het penvoerderschap voor de regeling verhuisde van Factorium naar Kunstloc Brabant (als penvoerder voor de hele provincie), CiST verantwoordelijk werd voor de intermediair-functie en de praktische uitvoering grotendeels in handen kwam van cultuurcoaches, die (voor zover ze een dienstverband hebben) wel bij Factorium op de loonlijst kwamen, maar inhoudelijk worden aangestuurd door CiST.

Aan het CmK-programma nemen in Tilburg 40 basisscholen deel en in Goirle (waar Factorium intermediair en uitvoerder is) 7 basisscholen. De 2 overige Goirlese basisscholen lieten in 2022 weten alsnog bij het programma aan te willen sluiten. Voor de uitvoering van CmK in Tilburg werkt Factorium Onderwijs intensief samen met CiST. In Goirle voert Factorium Onderwijs zelf de rol van projectleider en adviseur uit.

Vroeg- en voorschoolse educatie VVE

Het aantal deelnemers aan activiteiten in het kader voor voor- en vroegschoolse educatie (lezen en muziek maken voor de jongste kinderen en hun ouders) heeft zich na de coronaperiode wel enigszins hersteld, maar is nog niet terug op het niveau van vóór 2020.

MuziekMatch

Zowel in Tilburg als in Goirle is Factorium Onderwijs verantwoordelijk voor de MuziekMatch, een in 2021 gehonoreerde subsidie van de landelijke Stichting *Méér Muziek in de Klas*, met als doel de vorming van een peer-platform voor kennisdeling over muziekles in de klas voor leerkrachten, vakspecialisten en vakdocenten. In Tilburg is de gemeente co-financier, in Goirle werkt Factorium Onderwijs samen met Stichting Edu-Ley, Cultureel Centrum Jan van Besouw en Harmonie O&U. In het kader van de MuziekMatch vond op 18 mei 2022 een mini-symposium plaats en is er wekelijks een intervisiebijeenkomst voor muziekdocenten.

Lokale Educatieve Agenda (LEA)

Binnen de Lokale Educatieve Agenda 'Een kansrijke toekomst begint hier' (2019-2022) was Factorium Onderwijs samen met het CiST en Ontdekstation013 verantwoordelijk voor de Programmalijn 1 'Leren doe je overal' en in het kader daarvan met name de uitwerking van de Talentendriehoek, Kids013 en Artist in Residence. Vanuit die rol participeerde Factorium Onderwijs actief in de verkenningen die resulteerden in de LEA voor 2023-2026, 'Een kansrijke toekomst is begonnen', zoals die in het najaar van 2022 door de Tilburgse gemeenteraad werd vastgesteld, en waarin Factorium Onderwijs met CiST en Art-fact dragers zijn van de hub cultuur- en muziekeducatie. De LEA wil de

jeugd helpen zich te ontwikkelen tot sterke persoonlijkheden die vanuit hun talenten en met vertrouwen hun eigen plek weten te vinden in de maatschappij. Factorium Onderwijs ziet het als zijn taak om de mogelijkheden om (jonge) talenten te laten doorstromen te optimaliseren, de opwaartse beweging binnen de talentenpiramide te versterken en het ‘glazen plafond’ tussen de laagdrempelige cultuurparticipatie op school- en wijkniveau en de artistiek-ambachtelijke basis te doorbreken.

ZZPeers

ZZPeers is een project waarvoor aan Factorium Onderwijs subsidie is toegekend door het Fonds Cultuurparticipatie. Doel is het versterken van de positie en het netwerk van de zelfstandige kunstvakdocent op de Tilburgse arbeidsmarkt. In 2022 is de uitvoering van dit project gestart met onder andere workshops voor (beginnende) ZZP-vakdocenten. In de loop van het jaar is aansluiting gezocht bij het parallel lopende ZZ-Peers programma van Kunstloc Brabant (in samenwerking met CiST en De Nieuwe Veste in Breda).

	<i>Realisatie</i>	<i>Realisatie</i>
	2022	2021
Onderwijs		
aantal deelnemers	35.206	23.183
aantal projecten	187	70
aantal uren	14.755	10.315

4. BURO EXPEDITIE

Buro Expeditie is de research and development afdeling van Factorium. Er wordt met kwetsbare of nieuwe doelgroepen gewerkt.

LINK Jongerentheater

Een provincie-breed uitgevoerd project gericht op nieuw repertoireontwikkeling voor het jongerentheater, geschreven door de jonge generatie theaterschrijvers. Om die reden wordt het project opnieuw ondersteund door de Provincie Noord Brabant voor 2021-2024. In 2021 deden we de aftrap van de nieuwe cyclus van 4 jaar waarin in totaal 10 nieuwe teksten en uitvoeringen tot stand gebracht worden. We maken zo nieuw repertoire voor jongerentheater en maken dit beschikbaar voor theatermakers die werken met grote groepen jongeren. In 4 jaar werken hier 10 schrijvers, 10 makers, 120 – 150 spelers in de leeftijd van 12 – 18 jaar aan, en voeren we uit voor ca. 500 mensen publiek. In 2021 werken de eerste 5 jonge professionele theaterschrijvers aan de eerste 5 teksten. Vijf groepen uit Brabant repeteren met 5 jonge theatermakers aan de voorstellingen. De eerste 5 teksten zijn in 2022 gereedgekomen en werden in mei 2022 uitgevoerd door 5 theatergroepen uit Brabant. De teksten komen gratis en vrij van rechten te spelen beschikbaar op de website van LINK Jongerentheater <https://www.linkjongerentheater.nl/>

In juni 2022 is een nieuwe ronde LINK gestart met wederom 5 schrijvers en 5 makers en 5 groepen. We hebben de bakens wat verzet. Een groep is een groep extra jonge spelers van 12-jarigen. Dit i.s.m. theatergroep “het zuid land” uit Breda. En de groep jongeren met een verstandelijke beperking uit eigen huis is deelnemer van LINK. In mei 2023 zullen de voorstellingen gespeeld worden. De resultaten van 4 jaar LINK (2017-2020) zijn tastbaar gemaakt in 200 kistjes met daarin de 10 nieuwe jongeren-theaterteksten. Deze deelden we uit aan makers en jongeren die werkzaam zijn in of affiniteit hebben met jongerentheater in heel Nederland en aan studenten op de Opleidingen Docent Theater. Op meerdere plekken in Nederland zijn groepen met de stukken aan de slag. Dit proces is nog steeds gaande. Iets om trots op te zijn! Voor de editie 2021- 2024 zal er ook een mooie uitgave komen, beschikbaar voor theatermakers.

Weekendschool

De samenwerking tussen Factorium en de IMC Weekendschool bestaat 12 jaar. 50 kinderen van 10 – 14 jaar kregen ook in 2022 weer 4 zondagen theaterlessen en gaven in 4 groepen een kleine presentatie aan elkaar, familie en vrienden. Velen zijn niet eerder bij Factorium in huis geweest. Zo’n 50 kinderen namen deel samen met 6 jongerenbegeleiders IMC (14 – 17 jaar). Feestelijke werkzondagen met een grote impact op de persoonlijke en kunstzinnige ontwikkeling van deze groep kinderen. Belangrijk werk!

Urban House

Met financiering van verschillende fondsen (Provincie Brabant en FCP Cultuurparticipatie) bouwden we verder aan uitvoering, uitbreiding en verdieping van Factorium Urban House samen met partners in de stad (Hall of Fame, Theater Tilburg, Tilburg Dansstad, KunstLoc en de Urban ambtenaar Tilburg). Een klein team van specialisten met stevige netwerken in de (inter)nationale urban scene, voert voor Factorium onderstaande activiteiten uit.

- *Urban Nights en Open Jams.* Gedurende het hele jaar is de dinsdagavond de UrbanNight met 6 classes in urban dancestyles, met gemiddeld 75 deelnemers per week. De lessen worden gegeven door zelfstandige urban-ondernemers. En op dezelfde avond is er een open floor met gemiddeld 25 deelnemers per week (open inloop om te komen dansen in de foyer). Deelnemers in de open jams worden begeleid door een professional (indien gewenst), maar leren vooral peer-to-peer. Studenten van Fontys weten Factorium goed te vinden op deze avonden. Een mooie mix tussen street en stage;
- *Rotations.* Wisselende classes in een zeer specifiek segment van urban dance verzorgd door experts uit den lande (vogue-ing, wacking, crumping);
- *Talentontwikkeling Jonge Maker Urban Dance Theatre* van FCP: tweejarig traject voor Urban Dancer Jeroen Meyer, is verlengd en liep tot juli 2022. In 2021 en 2022 keerde Jeroen terug naar de roots van zijn dans: de straat. Hij werkte aan het maken van een duet waarbij hij zelf een van de dancers is en maakte er in 2022 een filmproject van. Het traject is in juli 2022 afgesloten;

- *Stark Ravin' Mad.* Voor het concept Stark Ravin' Mad ontwikkelde Factorium een format voor talentontwikkeling in de urban scene dat ruim gehonoreerd werd door het Fonds Cultuur Participatie (FCP). Vier jaar lang gaat Factorium binnen dit programma jaarlijks 10 urban dance-talenten opleiden door het maken en uitvoeren van een eigen solo. De eerste editie vond plaats in oktober 2021, de tweede in oktober 2022. Op de Factorium website is onder Urban House prachtig film – en fotomateriaal te vinden;
- *Social Grooves.* Deze maandelijks urban music-nights (hiphop en rap) en open-mic vond 6 x plaats in 2022. Elke editie zijn er 8 – 10 acts van zangers, dj-s en rappers uit geheel Nederland. Per avond in totaal zo'n 100 – 150 bezoekers. We startten met masterclasses in Studio Six m.m.v. Megas en Zeno. De resultaten werden getoond op het podium van Social Grooves;
- *Studio Six.* Voor urban music-activiteiten, dj, beats, rap en producing m.m.v. Zeno en Megas. Wisselend vonden hier classes plaats, individueel en in groepjes. Zeno en Megas treden hierin op als zelfstandig ondernemer bij Factorium in huis. De resultaten werden getoond bij Social Grooves. Gedurende 2022 maakten zij samen met partners uit Tilburg een plan voor serieuze samenwerking en uitwisseling in deze muziek;
- *The Making of The Storm.* Een theatershow waarbij rapper Aristoteles met twee producers live on stage 4 uur werkt aan het maken van een song. Publiek ziet en hoort alle handelingen en gedachtewisselingen, mogen komen kijken op de vloer, mogen vragen stellen, in- en uit open. Aan het einde is er de performance van de song en een klein concert van ander materiaal. De uitvoering heeft in maart 2022 plaatsgevonden;
- *Ondersteuning miniproject jonge urban makers.* Steven Grosveld maakte met een kleine ondersteuning een Instaproductie (challenges) en nieuwe theatershow voor een jonge doelgroep TikTok volgers (16.000 volgers op Instagram);
- *Netwerk.* Factorium participeert in het project Citytrainer Urban Arts en Sports van urban-ambtenaar Bart van Velzen. We onderhouden contacten met de (leden van) de community en helpen waar we kunnen bij conceptontwikkeling, het doen van fondsaanvragen, zoeken naar partnerships, doorverwijzen van vragen en aanbod. Zodat we samen een sterk netwerk vormen op basis van wederzijds vertrouwen en we elkaar kunnen versterken. Citytrainers zijn regelmatig bij Factorium in huis voor de training;
- *Voorstellingen i.s.m. de Schouwburg Tilburg.* Zij programmeerden twee voorstellingen bij Factorium in de Theaterzaal. Beiden waren professionele urban—dance voorstellingen (De Ruggets en ISH). SCT programmeert deze voorstellingen bij Factorium omwille van de context van urban culture waardoor een groter publiek bereikt wordt dan in de schouwburg;
- *Afronding van No-Joke.* In augustus 2022 ronden we het project NoJoke af, de bijdrage uit regeling Impulsgelden Brabant voor het ontwikkelen van Urban activiteiten. Bovenstaande activiteiten zijn dus tot stand gekomen met een bijdrage uit de regeling Impulsgelden, SCT, Fontys HK en Tilburg Dansstad;

- *Nieuw talent.* Vanuit extra verkregen budget van FCP voor ondersteuning van jonge talenten werkt Factorium samen met Chilton Galimo aan een stimuleringsprogramma voor jonge dansers. Uitvoering gedurende 2023.

Special Factory

In de Special Factory zijn alle Factoriumactiviteiten met een sociaal artistiek karakter ondergebracht.

- *Beweeg met Meet.* Het fonds Lang Leve Kunst honoreerde onze aanvraag voor een dansant beweegprogramma met ouderen. Een gespecialiseerde dansdocent van Factorium voert het programma uit. Het gehele jaar door verzorgt zij danssessies bij zorgcentra Thebe Elizabeth, Stichting Zwijssen (onderdeel van De Wever) en Wij West (Contour De Twern);
- *Avondje uit.* Voor Avondje uit verzorgen wij kunstzinnige programma's op aanvraag. Avondje uit is een initiatief voor eenzame jongeren. Dit jaar was er een muzikaal programma.

Voor mensen met verstandelijke beperking

- *POPCORN.* In navolging van TOF en Andere Koek (zie ook het verslag van het Theaterhuis), werkten we aan een serieus vervolg voor talentontwikkeling voor mensen met een verstandelijke beperking. Onder de naam POPCORN realiseerde we het volgende. Het FCP honoreerde de aanvraag voor een 2-jarig talentontwikkelingstraject ('21-'22) voor jongeren met een verstandelijke beperking. Jaarlijks maken 6 talenten hun eigen solo en voeren deze uit voor publiek. Stichting Jacques de Leeuw en Stichting ZorgSaam dragen bij aan dit project. Na de coronahobbels in 2021 was het in 2022 volop raak! Twee shows van een verrassend hoog artistiek niveau. We zijn in voorbereiding tot voortzetting van POPCORN Podiumschool, van project naar structurele en serieuze kunsteducatieplek voor deze doelgroep.
- *Samenwerking met ASVZ Udenhout.* Met ASVZ Udenhout organiseerden we een festivaldag vol workshops en optredens voor de bewoners op deze locatie. Het was een vrolijke en goedbezochte middag vol kijken en meedoen.

Vrijplaats jongeren

Factorium stapte mee in het onderzoeksproject met de titel Empty Farm to Fill. Lectoraat Fontys Hogeschool Pedagogiek onderzoekt de rol van kunst in het leren en hoe we als maatschappij de belangrijke rol van het cognitief leren kunnen aanvullen met die van het creatief leren. Meerdere partijen zijn hierbij aangesloten (jeugd – en jongerenwerk, onderzoeksbureau Fontys, Xpect Primair). De komende twee jaar werken we aan verdere invulling van dit project. Stap voor stap zullen de contouren zich openbaren. Dat is de aard van het onderzoek. Factorium is de partner die concrete invulling aan activiteiten zal geven.

Buro Expeditie is de research and development afdeling van Factorium. Er wordt met kwetsbare of nieuwe doelgroepen gewerkt. In 2020 en 2021 konden in tijden van corona nieuwe activiteiten slechts beperkt plaatsvinden. In 2022 werden meer uren geïnvesteerd in de ontwikkeling van nieuwe contacten en projectmogelijkheden. Daarnaast wordt het verschil in uren verklaard doordat de gerealiseerde uren van de vaste medewerkers niet werden meegenomen in het overzicht in 2021.

	<i>Realisatie</i>	<i>Realisatie</i>
	2022	2021
Expeditie		
aantal deelnemers	4.661	4.490
aantal projecten	11	6
aantal uren	4.696	1.131

5. MARKETING EN COMMUNICATIE (MARCOM)

Inleiding

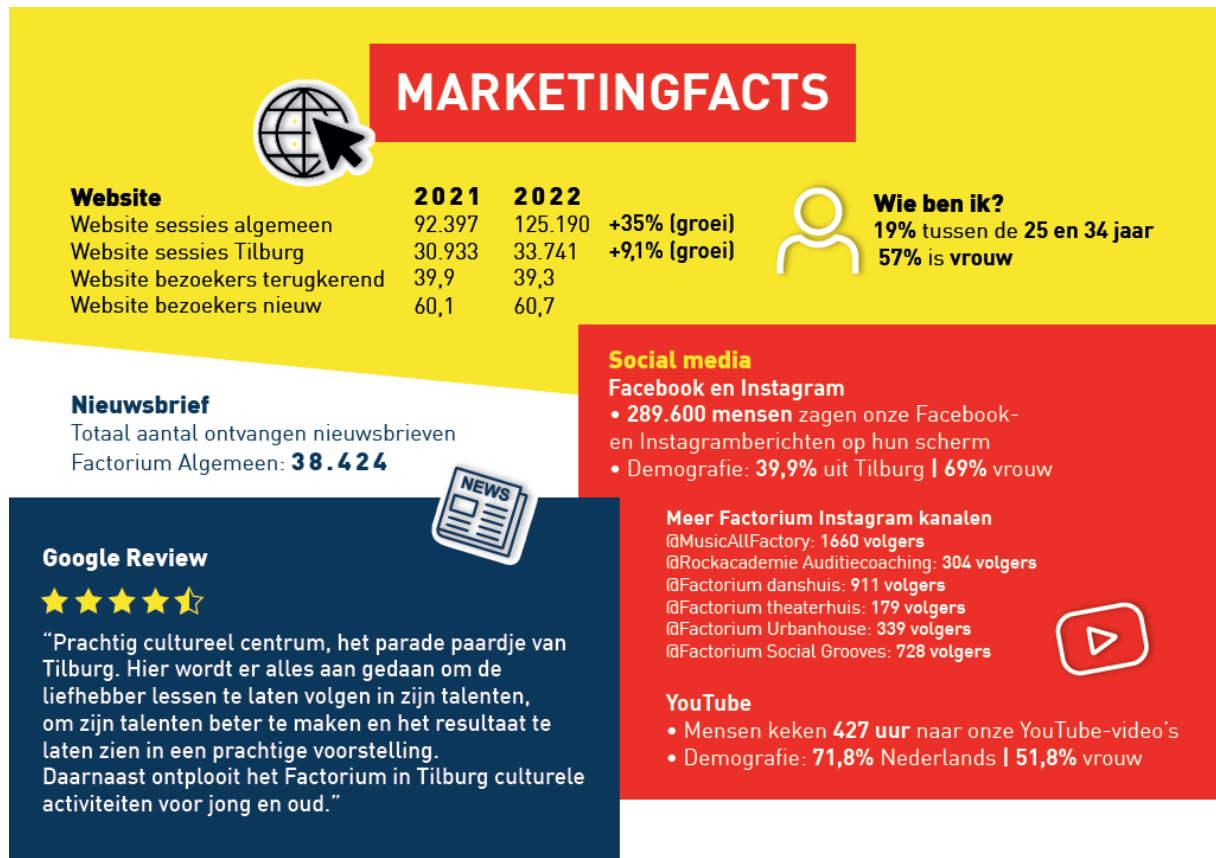
We didn't waste a good crisis. Waar we in 2020 en 2021 met een stevige community building wisten te voorkomen dat mensen afhaakten door alle coronaperikelen, was 2022 een jaar van bouwen en de onvermijdelijke verschuivingen. Van online programmering naar fysieke programmering, van het afronden van cursusjaar '21/'22 naar het opstarten van het nieuwe jaar. Het was ook een jaar van zaken op orde stellen en de nieuwe koers voor marketing bepalen. Alles was weer mogelijk, iedereen stond te trappelen om volle vaart vooruit te gaan. Maar het bracht tegelijkertijd ook nieuwe uitdagingen met zich mee.

Factorium is constant in beweging, er is veel aanbod voor een grote diversiteit aan doelgroepen. Prioriteren was dan ook het devies, de focus lag in 2022 op het 'binden' van de vaste groep deelnemers, volgers en groepen enerzijds en het werven van nieuwe deelnemers anderzijds. Met als doel de zichtbaarheid van Factorium Cultuurmakers te vergroten. Ondanks de uitdagingen in personele bezetting op de afdeling (door uitval van collega's en het inwerken van vervangers die Factorium nog niet goed kenden), kijken we terug op een vol jaar met succesvolle marketingactiviteiten, aansluitend op de strategische keuzes van Factorium in zijn geheel en in afgeleide daarvan op de langere termijnstrategie van Marketing. En we maakten een mooi begin richting 2023 met het herpositioneren van de afdeling, met de focus op een verdere professionaliseringslag in efficiëntie en effectiviteit.

Belangrijkste ontwikkelingen/highlights

- *Online bereik:* naast de corporate social mediakanalen, zetten we diverse extra kanalen in om het aanbod nóg beter onder aandacht te brengen bij diverse doelgroepen. Zo bereiken we (gemonitord) deelnemers en potentials met specifieke en voor hen relevante content. In 2022 volgden in totaal 15.350 mensen alle social mediakanalen van Factorium. De content op Factorium Facebook, Instagram en YouTube verscheen ruim 315.000 keer op de beeldschermen bij onze doelgroepen. Het gericht targeten en betaald boosten van advertenties (Google Ads) leverde 209.180 views op en triggerde 18.210 personen om de website te bezoeken;
- *Samenwerkingspartners:* niets is zo veranderlijk als het online landschap waar een groot deel van onze doelgroep zich beweegt. 80% van onze deelnemers is jonger dan 18 jaar. Hoe bereik je die jeugd, hoe laat je ze kennismaken met Factorium? Door samen te werken met jonge Tilburgse content creators en influencers! De samenwerkingen met YouTube & TikTok-influencers leverden een stroom aan views (dus zichtbaarheid en herkenbaarheid) op. De video's die we opnamen in het Factorium theater werden op TikTok maar liefst 6.763.532 keer bekeken en hadden op YouTube 1.813.500 views! 2022 was ook het jaar waarin we samenwerkingen met andere partners weer konden intensiveren. Denk aan partners in de Cultuuralliantie (Fontys Hogeschool voor de Kunsten, Schouwburg en Concertzaal Tilburg en Theater de Nieuwe Vorst) en mediapartners (Citymarketing, Kidsproof, 013Straatjes, VVV Tilburg);
- *Bezetting afdeling:* jonge mensen zijn zeer bedreven in het dagelijks gebruik van social media. Dat geldt voor (een groot deel) van onze doelgroepen, maar ook voor stagiaires die zich in grote getalen meldden. Om deze jonge aanstormende professionals zorgvuldig te begeleiden, kunnen we lang niet alle verzoeken inwilligen. We begeleidden vorig jaar drie young marketing potentials van de opleidingen Fontys Communicatie en De Rooi Pannen. Het hele jaar werkten ze mee aan de productionele voorbereiding en uitvoering van voorstellingen en presentaties. Ze verzorgden de content voor de corporate kanalen en ze leverden een belangrijke bijdrage aan de strategische optimalisatieslag voor de social mediakanalen. Eind 2022 breidde het team uit met een Senior Marketeer om de verdere professionalisering te ondersteunen en wisten we de pool van foto- en videografen en content creators groter te maken met nieuwe professionals;
- *Next level online zichtbaarheid:* 2022 was het jaar van optimalisaties van onze website en socials. We draaiden gerichte campagnes voor specifieke doelgroepen, optimaliseerden de website verder (qua design, techniek en content), zodat onze ranking in zoekmachines hoger werd en zetten we Google Analytics en Google Ads gerichter in. Dit alles resulteerde in een groei van online bezoekers.

Op naar de toekomst!

2023 Wordt het jaar waarin we niet alleen alle ingezette (online) acties van 2022 optimaliseren, het wordt ook het jaar waarin we gaan focussen op (doelgroep)onderzoek en het ontwikkelen én uitvoeren van verschillende nieuwe corporate campagnes voor de werving van nieuwe deelnemers. Het wordt ook het jaar van het 'naar binnen' kijken om 'naar buiten' te kunnen optimaliseren. Het uitwerken van het strategisch marketing BrandBook is daar een voorbeeld van. Evenals het uitwerken en optimaliseren van de werkprocessen, ook gericht op de interne communicatie. Factorium kan Factorium niet zijn zonder een breed en kwalitatief marketingnetwerk, in 2023 gaan we ons netwerk met mediapartners en culturele partners verder revitaliseren en blijven we zoals altijd zoeken naar nieuwe netwerkkansen en partners. Want alleen samen maken we cultuur!

6. FACTORIUM IN CIJFERS

		<i>Realisatie</i>	<i>Realisatie</i>
		2022	2021
ALGEMEEN:			
Bereik			
	Cursussen		
	Muziek	34.394	33.519
	Dans	17.426	16.140
	Musical	5.840	5.613
	Theater	5.848	4.530
	Totaal	63.508	59.802
	Onderwijs		
	aantal leerlingen	35.206	23.183
	Expeditie		
	aantal deelnemers	4.661	4.490
	Overig		
	aantal bezoekers Factorium	37.729	29.994
	Dienstverleningscapaciteit		
	Cursussen aantal uren	25.564	27.401
	Onderwijs aantal projecten	187	70
	aantal uren	14.755	10.315
	Expeditie aantal projecten	11	6
	aantal uren	4.696	1.131
FINANCIEEL	x € 1.000		
	Baten		
	Subsidies	3.051	3.151
	Deelnemersbijdragen / overige inkomsten	1.943	1.550
	Lasten		
	Personeelskosten primair proces	2.230	2.140
	Personeelskosten overhead	1.176	1.102
	niet personele kosten	1.529	1.321
	resultaat, mutatie reserve	59	138

	Gerealiseerde Uren		Bereik deelnemers	
	Realisatie 2022	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2021
Totaal				
Muziek	16.381	17.832	34.394	33.519
Dans	3.580	3.656	17.426	16.140
Musical	4.247	4.674	5.840	5.613
Theater	1.356	1.239	5.848	4.530
totaal cursussen	25.564	27.401	63.508	59.802
Onderwijs	14.755	10.315	35.206	23.183
Expeditie	4.696	1.131	4.661	4.490
Verhuringen	3.582		37.729	29.994
Totaal	48.597	38.847	141.104	117.469

Tilburg				
Muziek	16.381	17.832	34.394	33.519
Dans	3.580	3.656	17.426	16.140
Musical	4.247	4.674	5.840	5.613
Theater	1.356	1.239	5.848	4.530
totaal cursussen	25.564	27.401	63.508	59.802
Onderwijs	12.775	9.812	31.910	18.930
Expeditie	4.696	1.131	4.661	4.490
Verhuringen	3.582	3.866	37.729	29.994
Totaal	46.617	42.210	137.808	113.216

* Verdeling geschat

Goirle				
Onderwijs	1.980	503	3.296	4.253

Alle gerealiseerde uren zijn gepresenteerd als klokuren.

7. PERSONEEL

Nieuw HRM-beleid en Functiegebouw

Factorium is een mensen-bedrijf bij uitstek; zij vormen het echte werkkapitaal. Alle ambities moeten d.m.v. de kwaliteiten en competenties van de medewerkers worden gerealiseerd. In coronatijd in 2020 en 2021 werd een nieuw HRM-beleid ontwikkeld dat in 2022 o.a. leidde tot een cyclus van Plannings- en Ontwikkelgesprekken en gericht scholingsbeleid. Het Scholingsplan bevond zich eind 2022 in de bijna-gereed-fase en biedt alle leidinggevendenden een heldere richting en rugdekking in de Ontwikkelgesprekken met hun medewerkers. Ook werd in de afgelopen twee jaar een geheel nieuw actueel Functiegebouw (en Functieboek) vormgegeven dat volledig is afgestemd op het Functiegebouw dat landelijk door de sector Openbare Bibliotheken en Kunsteducatie (OB/KE) wordt gehanteerd. Alles met instemming van de Ondernemingsraad.

Het nieuwe HRM-beleid leidde tevens tot aanpassing en modernisering van de zogenaamde Instellingsregeling: het verouderde principe van lesgebonden (LU) en niet-lesgebonden uren (NLU) werd bij het huisvuil gezet. Daarvoor kwam – in goed overleg met de Ondernemingsraad - een beter passende instellingsregeling in de plaats die de administratieve last aanzienlijk verlaagt en de teamleiders de ruimte biedt meer dan alleen les-geef-taken te beleggen bij hun medewerkers. De activiteiten van Factorium omvatten inmiddels (veel) méér dan les-gebonden activiteiten. Denk daarbij aan nagenoeg alle activiteiten in de pijlers Onderwijs en Expeditie. Maar ook in de pijlers Muziek en Musical wordt een meer *duurzame en brede inzetbaarheid* van medewerkers gevraagd. Al deze ingrepen moeten ertoe leiden dat het systeem van langzaam afkalkende contracten (leegstandsuren na verlies van leerlingen) en als gevolg verlies van loyaliteit van medewerkers jegens het bedrijf, een halt wordt toegeroepen. Voor *goede, loyale en breed inzetbare medewerkers* moet (bijna) altijd werk gevonden kunnen worden in één of meerdere pijlers van het cultuurbedrijf. Dat is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Wederkerig voor medewerkers én bedrijfsleiding.

Diversiteit & inclusie in personeel, publiek, programma & partners

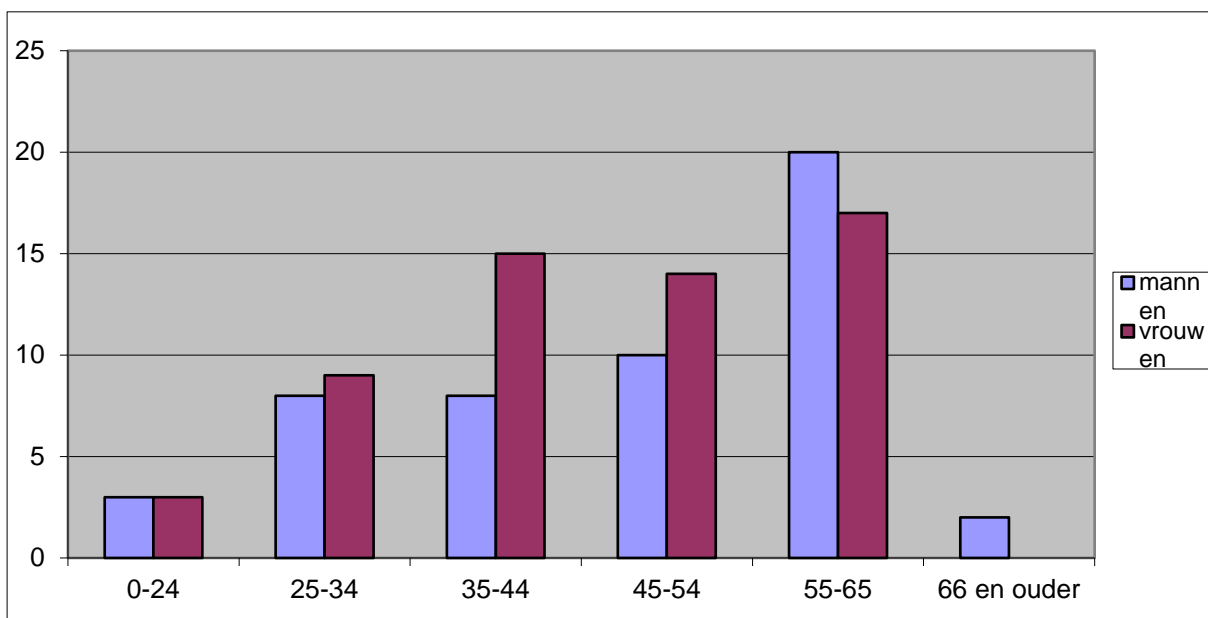
Aanvang seizoen 2022 is – aansluitend op het vernieuwde HRM-beleid – een begin gemaakt met de werkgroep Diversiteit & Inclusie en een extern begeleider. Ze brengen in beeld (mede op basis van een postcode onderzoek van ECM) welke publieksgroepen Factorium wel en welke (helemaal) niet bereikt. Dat moet leiden tot een aantal concrete acties en doelen die Factorium wil bereiken vanuit het perspectief van diversiteit en inclusie t.a.v. Programma, Publiek, Personeel en Partners. De uitkomsten vormen belangrijke input voor het nieuwe Meerjarenbeleidplan 2025-2028. Eén lid van de Raad van Toezicht maakt – naast een aantal medewerkers - deel uit van de werkgroep. Het toekomstperspectief van Factorium als een grootstedelijke Culturele Smeltkroes waarin makers met een groot hart voor cultuureducatie, naar hartenlust aan het werk kunnen, inspireert veel medewerkers.

Personeel in cijfers

Per 31 december 2022 is het personeelsbestand als volgt samengesteld:

	2022		2021	
	personen	fte	personen	fte
Totaal aantal personeelsleden met een dienstverband	109	39,62	113	40,37
Totaal aantal personeelsleden gedetacheerd	3	2,00	2	2,00
Aantal mannen	52	20,92	56	20,88
Aantal vrouwen	60	20,70	57	19,49
Verdeeld in:				
Onderwijzend personeel	75	17,64	80	18,95
Overige medewerkers primair proces	11	6,14	10	5,95
Overhead Directie, lijnmanagement	5	2,95	5	3,60
Overhead Financieel, Control	5	4,61	5	4,30
Overhead Informatisering, Automatisering	1	0,80	1	0,70
Overhead Marketing, Communicatie	3	2,40	2	1,40
Overhead Facilitair, Gebouwenbeheer	11	6,08	10	5,47
Horeca	1	1,00	0	0,00
Totaal	112	41,62	113	40,37

Leeftijdsdiagram per 31.12.2022

Verzuim

In dit verslagjaar was het verzuimpercentage hoger dan normaal 4,3 % (2021: 3,4 %)

8. GOOD GOVERNANCE

8.1. Raad van Toezicht

Factorium Cultuurmakers kent een Raad-van-Toezicht-model. De Raad van Toezicht controleert en adviseert de directeur bestuurder. De bestuurder is verantwoordelijk voor de algemene en dagelijkse leiding, het functioneren en de resultaten van de organisatie.

De Raad van Toezicht voert zijn toezichthoudende, adviserende en werkgeversrol op een professionele en onafhankelijke wijze uit. De raad is verantwoordelijk voor zijn samenstelling en waarborgt daarbij deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid. De raad is zodanig samengesteld dat deze zijn taken effectief en verantwoord kan vervullen, waarbij de individuele leden hun specifieke expertises inzetten, zoals juridisch, financieel, cultuurbeleid, onderzoek, bedrijfsvoering, diversiteit & inclusie en onderwijs.

In december 2022 nam de Raad van Toezicht (na 8 jaar) afscheid van de voorzitter en werd de nieuwe voorzitter beëdigd. In 2022 werd daarnaast afscheid genomen van twee leden waarvan één lid de positie beschikbaar stelde vanwege te drukke werkzaamheden en één lid de volledige statutaire termijn van 8 jaar bereikt had. Daarvoor werden twee nieuwe leden aangesteld (incl. de nieuwe voorzitter). De raad kende begin 2023 een samenstelling van 3 mannen en 3 vrouwen in verschillende leeftijden en met een vooralsnog beperkt verschil in etniciteit. In 2023 is een vacature gesteld voor de zevende positie in de raad van toezicht (expertise onderwijs).

Eenmaal per jaar vergadert de Raad van Toezicht in afwezigheid van de bestuurder met de Ondernemingsraad. Een maal per jaar beoordeelt de Raad van Toezicht het functioneren van de bestuurder; mede op basis van een jaarlijks functioneringsgesprek.

Jaarlijks bespreekt de Raad van Toezicht in welk opzicht de toezichthouders individueel of collectief behoefte hebben aan verdieping of verbreding van hun kennis. Zo hebben twee leden in 2022 het traject *toezichthouders en bestuurders in de cultuursector* verzorgd door Cultuur en Ondernemen afgerond. De Raad van Toezicht beschouwt dit als een investering in de kwaliteit van de raad en in de kwaliteit van Code Cultural Governance binnen de sector.

Voorzitter in 2022:

- Mevrouw J.W.M. Buys (afgetreden december 2022)
- De Heer M. Heuvelmans (toegetreden 27 juni 2022 en voorzitter per december 2022)

Leden:

- Mevrouw A.C.A. de Jongh
- Mevrouw H. Hakki
- De Heer P.F.A.M. van Boekel
- De Heer H. Vinken (afgetreden april 2022)
- Mevrouw I.C.C.M.M. van de Pas (afgetreden december 2022)
- Mevrouw S. Branten (toegetreden juni 2022)

Toetredend per 2023

- De Heer P. Vermeulen (per februari 2023)

Ambtelijk secretaris:

- De Heer K. Büster - hoofd Bedrijfsvoering Factorium

Rooster van aftreden vanaf eind december 2022

Naam	Titel	datum in functie	herbenoeming	aftredend
Marc Heuvelmans	Voorzitter	27-6-2022	jun-26	jun-30
Sam Branten	lid	27-6-2022	jun-26	jun-30
Antoinette de Jongh	lid	30-11-2017	nov-21	nov-25
Paul van Boekel	lid	14-2-2019	feb-23	feb-27
Hind Hakki	lid	10-12-2020	dec-24	dec.-28
Patrick Vermeulen	lid	13-2-2023	feb-27	feb-31
Vacature	lid			

Nevenfuncties in 2022

Mevrouw J.W.M. Buys

- Ambassadeur muziekonderwijs
- Voorzitter Raad Kwaliteitsborging Lerarenopleidingen
- Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Nutsscholen Geldrop
- Vicevoorzitter Raad van Toezicht Erfgoed Brabant

De Heer M. Heuvelmans

- Voorzitter Bedrijven Overleg Regio Tilburg
- Voorzitter Raad van Toezicht Opera Zuid
- Voorzitter Raad van Toezicht Spiegelglasfonds
- Bestuurslid VNP-NCW kring Midden-Brabant
- Lid Raad van Advies Unipartners Tilburg

Mevrouw A.C.A. de Jongh

- Lid RvT Het Zuidelijk Toneel

Mevrouw S. Branten

- Bestuurslid bij Theater De Nieuwe Vorst

De Heer P.F.A.M. van Boekel

- Raad van Toezicht van de stichting Het Zuidelijk Toneel
- Raad van Toezicht van de stichting De Krachtcentrale 013
- Werkzaamheden TIAS Businessschool Tilburg

Mevrouw I.C.C.M.M. van de Pas

- Lid Raad van Toezicht Centrum voor Ondernemerschap Fontys Hogescholen
- Lid Dagelijks Bestuur Sector Hoger Economisch Onderwijs
- Lid adviescommissie bezwaren en klachten College van Bestuur Fontys Hogescholen

Mevrouw H. Hakki

- Geen nevenfunctie

Directeur Bestuurder L. Sijbers

De directeur/bestuurder van Factorium voert zowel ambtelijk als bestuurlijk overleg met de aangesloten gemeenten. Hij maakt deel uit van het Brabantse Directeurenoverleg (DokC), het bestuur van het directieoverleg van de Culturele Instellingen in Tilburg (Cultuuralliantie) en is bestuurslid van Stichting Tilburg Dansstad (TDS). L. Sijbers is daarnaast op persoonlijke titel in 2022 voorzitter van De Raad van Toezicht van Theatergroep Artemis in Den Bosch en voorzitter van de Dorpsraad in zijn woonplaats.

8.2. Code Cultural Governance

Factorium onderschrijft de acht principes en aanbevelingen van de Code Cultural Governance. Factorium creëert door het uitvoeren van verschillende soorten activiteiten culturele waarde en is zich bewust van de maatschappelijke verantwoordelijkheid door de steun die vanuit twee gemeenten structureel en incidenteel wordt verleend.

De profielschets, samenstelling van de Raad van Toezicht en rooster van aftreden is gepubliceerd op de website samen met het bestuursverslag, waarin jaarlijks openheid van zaken wordt gegeven over de activiteiten in het betreffende jaar evenals de rechtsvorm en het besturingsmodel.

In de organisatie van Factorium hebben het bestuur en de Raad van Toezicht ieder hun eigen verantwoordelijkheid voor het naleven van de code. Zij zijn zich bewust van hun eigen rol en de onderlinge verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en handelen daarnaar. Het bestuur draagt zorg voor het verankeren van de code in de organisatie binnen de dagelijkse uitvoeringspraktijk. De Raad van Toezicht houdt toezicht op het naleven van de code en evalueert dit jaarlijks in een zelfevaluatie. Hierin wordt het functioneren van de raad besproken, de samenwerking tussen de Raad van Toezicht en de bestuurder en de onderlinge samenwerking tussen de leden buiten de aanwezigheid van de bestuurder.

De bestuurder en de Raad van Toezicht zijn onafhankelijk en handelen integer. Zij zijn alert op belangenverstrengeling en gaan op een transparante en zorgvuldige wijze om met tegenstrijdige belangen.

De bestuurder van Factorium gaat zorgvuldig en verantwoord om met de mensen en de middelen van de organisatie. De bestuurder hecht waarde aan goed werkgeverschap: het scheidt de randvoorwaarden voor een goede en veilige werkomgeving en wijst de medewerkers op interne gedrags- en integriteitscode. De bestuurder stimuleert het geven van feedback die bijdraagt aan een cultuur van openheid en aanspreekbaarheid binnen de organisatie.

Ook in 2022 heeft de bestuurder de medewerkers opnieuw actief gewezen op de mogelijkheid om vermoedens van misstanden en onregelmatigheden zonder risico voor hun positie kunnen melden bij de vertrouwenspersonen van Factorium of bij de voorzitter van de Raad van Toezicht als deze onregelmatigheden de bestuurder zelf betreft. Deze afspraken zijn ook opgenomen in de digitale *Mijnfactorium.nl* omgeving. Voor bestaande en nieuwe medewerkers, zowel bij tijdelijke contracten als bij inhuur. In 2022 zijn er geen meldingen van ongewenst gedrag gedaan.

8.3. Fair Practice Code

De Fair Practice Code wordt toegepast door uitvoering te geven aan goed werkgeverschap en betrouwbaar partnerschap. Als werkgever houdt Factorium zich aan de CAO Kunsteducatie. Er wordt gestreefd naar aantrekkelijke vaste aanstellingen voor een vaste kern. Deze vaste kern krijgt hulpmiddelen aangeboden om een duurzame beroepspraktijk te borgen. Aanvullend op deze vaste kern wordt veel gewerkt met zzp'ers. Factorium biedt een vergoeding die past bij de richtlijnen van de Code Fair Practice en zorgt voor binding en langdurige samenwerking met vaste opdrachtnemers. Iedereen bij Factorium werkt onder eerlijke omstandigheden en tegen een redelijke vergoeding. Dat betekent dat eenieder zich bewust is van zijn plek in de keten, verantwoordelijkheid neemt en solidair is met andere werkenden in het veld.

Bij Factorium werd gedurende 2022 op verschillende momenten in verschillende overleggen getoetst in hoeverre Factorium bijdraagt aan een faire uitvoering van de dagelijkse cultuurpraktijk. Fair practice betekent voor Factorium een eerlijke beloning voor de werknemers binnen de organisatie.

Daarin is de CAO Kunsteducatie leidend. De medewerkers in dienst (met een vast contract of voor bepaalde tijd) worden ingeschaald op basis van hun ervaringsjaren en verantwoordelijkheden. Bij de start van 2022 is iedere werknemer een salarisregel gegroeid, mits binnen de functie het einde van de schaal nog niet is bereikt. Bij de inhuur van zelfstandigen hanteert Factorium een fair marktconform uurtarief. Op basis daarvan zijn wij er in 2022 opnieuw van overtuigd dat Factorium bijdraagt aan een faire praktijk in de cultuursector.

8.4. Code Diversiteit & Inclusie

De Code Diversiteit & Inclusie wordt toegepast door rekening te houden met de vier P's. Verschillende programmaonderdelen richten zich op specifieke doelgroepen. Daarin werken we zoveel mogelijk samen met diverse partners, waardoor er automatisch ook een zeer divers publiek wordt bereikt. Ook in de keuze voor personeel en bijvoorbeeld Raad van Toezicht -eden wordt expliciet gekozen voor diversiteit. In 2023 wordt bij Factorium gewerkt aan een nieuwe visie op diversiteit en inclusie om de ambities en uitwerking van de 4 p's nog verder aan te scherpen.

8.5. Ondernemingsraad

Samenstelling in 2022:

- De Heer H. Brouwers – voorzitter (t/m augustus 2022, daarna uit dienst)
- Mevrouw V. Rijckmans – secretaris (t/m aug 2022 en interim-voorzitter sept. 2022)
- Mevrouw C. Bol – lid, secretaris (v.a. september 2022)
- Mevrouw J. Jochems – lid (t/m augustus 2022, daarna aftredend)
- Mevrouw M. Sanders – lid
- De Heer J. Stoffels – lid (t/m augustus 2022, daarna uit dienst)
- De Heer F. Hermans – lid, vicevoorzitter (vanaf september 2022)

Nieuwe leden vanaf oktober 2022:

- Mevrouw B. van den Eerenbeemt
- Mevrouw P. Peters
- Mevrouw L. Donker

De Ondernemingsraad en de bestuurder kwamen in 2022 zesmaal bijeen in een overlegvergadering. Een enkele maal is de bestuurder aangeschoven bij een enkel onderwerp op verzoek van de OR. Het overleg verliep in 2022 steeds in een plezierige sfeer en constructief vanuit het gedeelde belang om Factorium een gezond, succesvol bedrijf te laten zijn, dat goed is voor haar werknemers. De Ondernemingsraad verzorgt een eigen jaarverslag steeds over een seizoen/schooljaar. In september verscheen het jaarverslag 2021-2022 dat bij Factorium verkrijgbaar is.

Financieel Jaarverslag 2022

BALANS PER 31 DECEMBER 2022
in euro's (na resultaatbestemming)

ACTIVA	31-12-2022	31-12-2021
Vaste activa		
1. Materiële vaste activa		
Instrumenten	29.898	43.697
Overige vaste bedrijfsmiddelen	132.806	76.992
	<u> </u>	<u> </u>
	162.704	120.689
Vlottende activa		
Vorderingen		
2. Debiteuren	399.617	391.318
3. Overige vorderingen en overlopende activa	119.869	102.949
	<u> </u>	<u> </u>
	519.486	494.267
4. Liquide middelen	2.016.081	1.789.934
5. Vorraden		
Horeca - Materialen	3.363	780
	<u> </u>	<u> </u>
	2.701.633	2.405.670
	<u> </u>	<u> </u>
Totaal	<u> </u>	<u> </u>

BALANS PER 31 DECEMBER 2022

in euro's (na resultaatbestemming)

PASSIVA		31-12-2022	31-12-2021
Eigen vermogen			
	Stichtingskapitaal	45	45
6.	Algemene Reserves	293.424	166.532
7.	Bestemmingsres.personele risico's	336.504	339.452
8.	Bestemmingsreserve Coronasteun	0	0
9.	Bestemmingsreserve Productinnovatie	29.951	40.000
10.	Egalisatiefonds inventaris nieuwbouw	0	54.450
		-----	-----
		659.924	600.479
11.	Voorzieningen	256.595	232.639
Kortlopende schulden			
12.	Crediteuren	54.987	85.391
13.	Vooruit gefactureerde deelnemersbijdragen	651.328	588.047
14.	Belastingen en premies sociale verzekeringen	254.242	125.526
15.	Overige schulden en overlopende passiva	824.558	773.589
		-----	-----
		1.785.114	1.572.552
		-----	-----
	Totaal	2.701.633	2.405.670
		=====	=====

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

in euro's

		<i>Realisatie 2022</i>	<i>Realisatie 2021</i>	<i>Begroting 2022</i>
Baten				
16.	Deelnemersbijdragen Talentontwikkeling	900.161	761.834	839.313
17.	Deelnemersbijdragen Onderwijs	619.312	541.015	685.251
18.	Deelnemersbijdragen Expeditie	172.388	77.454	184.787
19.	Opbrengst Verhuringen	259.458	164.257	171.800
	Rente	-7.810	-7.653	-6.000
		-----	-----	-----
	Totaal Inkomsten	1.943.509	1.536.907	1.875.151
20.	Subsidie Gemeente Tilburg	2.809.678	2.849.550	2.778.893
21.	Subsidie Gemeente Goirle	228.376	301.735	227.907
	HR Voucher	13.564	6.000	0
	Interne Leveringen	-87.569	-6.625	-21.500
		-----	-----	-----
	Totaal	4.907.558	4.687.567	4.860.451
		=====	=====	=====
Lasten				
22.	Personeelskosten	3.406.985	3.243.604	3.304.101
23.	Huisvestingskosten	1.061.187	1.007.645	1.078.356
24.	Activiteiten	247.937	109.006	202.926
25.	Organisatie	188.922	184.215	227.194
26.	Afschrijvingen	47.995	45.141	66.494
27.	Diverse baten en lasten	-17.344	-32.493	-47.500
	Interne Leveringen	-87.569	-6.625	-21.500
		-----	-----	-----
	Totaal	4.848.113	4.550.493	4.810.071
		=====	=====	=====
	Exploitatieresultaat	59.445	137.073	50.380
		=====	=====	=====
Bestemming exploitatieresultaat				
Toevoegen aan :				
	Bestemmingsreserve Personele risico's	9.880	0	0
	Bestemmingsreserve afrekening Corona 2021	0	0	0
	Bestemmingsreserve Productontwikkeling (Innovatiebudget)	0	40.000	0
Onttrekken aan :				
	Bestemmingsreserve Personele risico's	-12.828	-49.732	0
	Bestemmingsreserve afrekening Corona 2020	0	-209.300	0
	Egalisatiefonds Nieuwbouw	-54.450	0	0
	Bestemmingsreserve Productontwikkeling (Innovatiebudget)	-10.049	0	0
	Vrij besteedbaar resultaat	126.892	356.105	0
		-----	-----	-----
	Exploitatieresultaat	59.445	137.073	0
		=====	=====	=====

GRONDSLAGEN VOOR DE FINANCIËLE VERSLAGGEVING

Algemeen

De jaarrekening is in overeenstemming met het bepaalde in Titel 9 van boek 2 BW.

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

Om een volledige presentatie van kosten van voorstellingen en projecten te presenteren zijn interne doorbelastingen daarin opgenomen. In de toelichting op de staat van baten en lasten worden de interne doorbelastingen nader toegelicht.

Gebruik van schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt de ondernemingsleiding, overeenkomstig algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

Vergelijkende cijfers

De vergelijkende cijfers zijn zo nodig aangepast om vergelijking met 2021 mogelijk te maken. Alle prestatiecijfers in uren worden gepresenteerd in klokuren.

CONTINUÏTEIT

Informatieverschaffing over de bedrijfscontinuïteit

De verwachting van het bestuur is dat duurzame voortzetting van de onderneming mogelijk is.

Besluit gemeente Goirle

Op 24 maart 2020 heeft het college van B&W van de gemeente Goirle besloten dat – in het kader van gemeentelijke bezuinigingen – de subsidierelatie met Factorium m.b.t. lessen en cursussen geleidelijk zal worden afgebouwd en per 1 januari 2023 zal worden beëindigd. De financiële middelen die de gemeente in de gemeentelijke Meerjarenbegroting heeft voorzien, werden volledig ingezet ter dekking van de frictiekosten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op aanschafwaarde, verminderd met lineair berekende afschrijvingen, gebaseerd op de verwachte economische levensduur daarbij rekening houdend met subsidievoorschriften. Volledig afgeschreven activa worden na een jaar als desinvestering opgenomen.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk zijn aan de nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijke geachte afwaardering voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting.

Voorzieningen

De voorzieningen worden opgenomen voor de contante waarde.

Kortlopende schulden

Alle kortlopende schulden zijn bij de eerste verwerking in de balans gewaardeerd tegen de reële waarde, die gelijk is aan de kostprijs op het moment van de transactie. Na deze eerste verwerking vindt de waardering plaats tegen de geamortiseerde kostprijs. De geamortiseerde kostprijs is gelijk aan de nominale waarde van de schulden. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten (subsidies en derden-geldstromen) en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Baten worden verantwoord in het jaar waarop deze betrekking hebben. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Periodiek betaalbare beloningen zoals lonen, salarissen, premies sociale verzekeringen en doorbetalingen bij vakantie en ziekten, zijn als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord. Voor zover deze lasten nog niet zijn voldaan, zijn deze als verplichting in de balans opgenomen.

Pensioenverplichtingen aan werknemers

Voor de medewerkers zijn pensioen- of andere oudedagsregelingen getroffen in overeenstemming met gemaakte afspraken en wettelijke regelingen. De pensioenverplichtingen zijn ondergebracht bij het pensioenfonds zorg en welzijn (PFZW).

De aard en inhoud van met pensioenen verband houdende regelingen en overeenkomsten zijn bepalend voor de verwerking in de jaarrekening.

Verplichtingen aan de pensioenuitvoerder

De verschuldigde premies aan de pensioenuitvoerder zijn als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Voor zover de premies nog niet zijn voldaan, zijn deze als verplichting in de balans opgenomen of als een vordering indien de betaalde premiebedragen de verschuldigde premie overtreffen.

De rechtspersoon heeft geen in rechte afdwingbare verplichtingen aan de pensioenuitvoerder tot het voldoen van aanvullende bijdragen of aanvulling van tekorten anders dan de betaling van de toekomstige premie. Zij heeft evenmin rechten op eventuele aanwezige overschotten bij de pensioenuitvoerder.

Verplichtingen aan de werknemer

De rechtspersoon heeft op de balansdatum geen verplichtingen die voortkomen uit aanpassingen van per balansdatum opgebouwde pensioenaanspraken die voortkomen uit toegezegde toekomstige salarisverhogingen, die ten laste van de rechtspersoon komen en nog niet zijn af gefinancierd.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende materiële vaste activa.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

in euro's

ACTIVA

Vaste activa

1. **Materiële vaste activa**

	<i>Instrumenten</i>	<i>Overige vaste bedrijfsmiddelen</i>	<i>Totaal</i>
<u>1-jan-22</u>			
Aanschafwaarde	94.226	160.857	255.083
Cumulatieve afschrijvingen	-50.529	-83.865	-134.394
	-----	-----	-----
Boekwaarde	43.697	76.992	120.689
	=====	=====	=====
<u>Mutaties in 2022</u>			
Investerings:			
instrumenten	0	0	0
algemene inventaris	0	33.140	33.140
horeca	0	56.870	56.870
	-----	-----	-----
Subtotaal investeringen:	0	90.010	90.010
Desinvesteringen	0	0	0
Afschrijving desinvesteringen	0	0	0
Afschrijvingen boekjaar	-13.799	-34.196	-47.995
	-----	-----	-----
	-13.799	55.814	42.015
	=====	=====	=====
<u>31-dec-22</u>			
Aanschafwaarde	94.226	250.867	345.093
Cumulatieve afschrijvingen	-64.328	-118.061	-182.389
	-----	-----	-----
Boekwaarde	29.898	132.806	162.704
	=====	=====	=====
Afschrijvingspercentages	10% - 33%	20% - 33%	10% - 33%

Vlottende activa

Vorderingen

2. **Debiteuren**

	<i>31-12-2022</i>	<i>31-12-2021</i>
Nominale waarde	421.398	420.795
Af: Verwachting oninbaar	-21.781	-29.477
	-----	-----
Balanswaarde	399.617	391.318
	=====	=====

De afwaardering voor dubieuze vorderingen is bepaald op basis van inschattingen . In verband met Corona is de afwaardering voor vorderingen die betrekking hebben op het lopende cursusjaar opgehoogd naar 5%.

	31-12-2022	31-12-2021
3. Overige vorderingen en overlopende activa		
Nog te factureren onderwijs Goirle	17.922	0
Vooruitbetaalde kosten	89.521	102.949
Vooruitbetaalde kosten licentie 4 jaar	12.330	0
Diversen	96	0
Coronasteun Gemeente Tilburg 2020	0	0
	-----	-----
	119.869	102.949
	=====	=====
4. Liquide middelen		
Rabo BedrijfsTelerekening	466.661	448.105
Rabo Bedrijfsbonus	1.143.295	544.397
Rabo-Rekening Courant	390.672	787.127
ING 1642333, zakelijke rekening	11.238	7.152
Creditcard		-41
Contant in kas	4.215	3.194
	-----	-----
Totaal liquide middelen	2.016.081	1.789.934
	=====	=====
5. Voorraad instrumenten en Horeca		
Voorraad Horeca, incl. emballage	3.363	127
Voorraad Diverse materialen	0	653
	-----	-----
Totaal Voorraden	3.363	780
	=====	=====
PASSIVA		
	31-12-2022	31-12-2021
Eigen vermogen		
Stichtingskapitaal	45	45
	=====	=====
6. Algemene Reserves		
Saldo per 1 januari	166.532	-189.574
Resultaat boekjaar	126.892	356.106
	-----	-----
Saldo per 31 december	293.424	166.532
	=====	=====
7. Bestemmingsreserve personele risico's		
Jaarlijks wordt voor dekking van toekomstige kosten een bedrag gereserveerd ter hoogte van 10% van de jaarlijkse loonkosten.		
Laatstgenoemd bedrag wordt vanaf 2015 verhoogd met het eigen risicobedrag voor de verzekering ziektekosten.		
	2022	2021
Saldo 1 januari	339.452	389.184
Mutatie omvang 10% personeelkosten	9.880	-46.798
Mutatie Eigen Risico Ziektekosten	-12.828	-2.934
	-----	-----
Saldo per 31 december	336.504	339.452
	=====	=====

	2022	2021
8. Bestemmingsreserve Coronasteun		
Saldo 1 januari	0	209.300
Vrijval ten gunste van Algemene Reserve	0	-209.300
Geclaimde Coronaschade 2021	0	
	-----	-----
Saldo per 31 december	0	0
	=====	=====
9. Bestemmingsreserve Productinnovatie		
Saldo 1 januari	40.000	0
Toegevoegd uit resultaat	0	40.000
Onttrekkingen 2022	-10.049	0
	-----	-----
Saldo per 31 december	29.951	40.000
	=====	=====
10. Egalisatiefonds Inventaris Nieuwbouw		
Dit fonds was gevormd om de afschrijvingskosten van de Inventaris Nieuwbouw te dekken.		
Saldo per 1 januari	54.450	54.450
Overgeboekt naar Algemene Reserve	-54.450	0
	-----	-----
Saldo per 31 december	0	54.450
	=====	=====
11a. Voorziening huurderonderhoud		
Op basis van een geactualiseerd onderhoudsplan wordt jaarlijks een bedrag gedoteerd wegens toekomstige onderhoudsverplichtingen aan het hoofdgebouw.		
Saldo per 1 januari	201.440	187.008
Dotatie huurderonderhoud, inclusief indexering	20.000	14.432
	-----	-----
	221.440	201.440
Onttrekkingen		
Uitgevoerd groot onderhoud	0	0
	-----	-----
Saldo per 31 december	221.440	201.440
	=====	=====
11b. Voorziening Jubileumuitkeringen		
De pensioenvoorziening is vastgesteld aan de hand van de toekomstige jubileumuitkeringen van het personeel in loondienst per 31-12-2022		
Bij de vaststelling is rekening gehouden met een schatting van de blijfkans. Er is is geen rekening gehouden met toekomstige stijgingen van het salaris.		
Saldo per 1 januari	31.199	11.154
Dotatie voorziening, mutatie personeelsbestand	8.091	22.539
Uitbetaalde Uitkeringen	-4.135	-2.494
	-----	-----
Saldo per 31 december	35.155	31.199
	=====	=====
11. Totaal Voorzieningen	256.595	232.639
	=====	=====

	2022	2021
Kortlopende schulden		
12. Crediteuren	54.987	85.391
	=====	=====
13. Vooruitgefactureerde Deelnemersbijdragen		
Lesgelden	497.343	472.649
Voorafgefactureerd ivm Onderwijs	153.925	105.196
Verhuringen	60	10.202
	-----	-----
	651.328	588.047
	=====	=====
14. Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	108.633	86.174
Omzetbelasting	46.705	38.961
Pensioenpremies	96.319	-1.291
Sociaal Fonds OAK	2.585	1.682
	-----	-----
	254.242	125.526
	=====	=====
15. Overige schulden en overlopende passiva		
Personeelskosten	216.517	188.478
Huisvestingskosten	11.244	12.053
Organisatiekosten	23.457	56.432
Activiteitskosten	21.499	17.255
Coronasteun 2020 & 2021	0	171.594
Coronasteun Herstelfonds	220.065	0
Rente	1.661	2.502
Vooruitontvangen subsidie CMK-2	0	1.800
Vooruitontvangen inkomsten Onderwijs	99.972	98.459
Vooruitontvangen subsidie Onderwijs CMKG	53.407	30.834
Vooruitontvangen Fondsen Projecten	48.773	108.704
Vooruitontvangen FCP dossier 12866159 (bijlage)	127.943	85.478
Diversen	20	0
	-----	-----
	824.558	773.589
	=====	=====

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Huurverplichtingen

Het door de stichting in gebruik zijnde pand wordt gehuurd van de gemeente Tilburg waarbij de opzegtermijn 12 maanden bedraagt. De maandelijkse huurverplichting bedraagt vanaf 1-1-23 € 67.486

Betreffende huur worden jaarlijks geïndexeerd.

Overige verplichtingen

Met HAVL is in oktober 2014 een Service Level Agreement afgesloten voor de duur van 1 jaar, daarna maandelijks opzegbaar.

Met Finetic is in maart 2021 voor onderhoud van de website een Service Level Agreement afgesloten voor de duur van 1 jaar, daarna maandelijks opzegbaar.

Met Finetic is in januari 2023 voor onderhoud van de koppeling een Service Level Agreement afgesloten voor de duur van 1 jaar, daarna maandelijks opzegbaar.

Met Finetic is in januari 2023 voor onderhoud van de koppeling een Service Level Agreement afgesloten voor de duur van 1 jaar met een opzegtermijn van 2 maanden.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022
in euro's

	Realisatie 2022	Realisatie 2021	Begroting 2022
Baten			
16. <u>Deelnemersbijdragen Talentontwikkeling</u>			
Opbrengsten Cursisten	863.245	788.934	794.063
Kaartverkoop voorstellingen	33.148	1.206	42.750
* Doorbelaste loonkosten	965	582	0
Restituties Corona	0	-30.868	0
Opbrengst instrumentenverhuur	2.803	1.980	2.500
	-----	-----	-----
Totaal Cursussen	900.161	761.834	839.313
	=====	=====	=====
17. <u>Deelnemersbijdragen Onderwijs</u>			
Bijdrage Scholen Onderwijsprojecten	413.777	273.253	428.517
Bijdrage Cist Cultuurcoaches	135.657	45.219	135.657
Realisatie LEA	33.505	28.695	42.200
Bijdrage Scholen CMK	3.600	16.507	0
Bijdrage FCP CMK 2	0	124.588	0
Bijdrage overige onderwijsprojecten	32.773	52.753	78.877
	-----	-----	-----
Totaal Onderwijs	619.312	541.015	685.251
	=====	=====	=====
18. <u>Deelnemersbijdragen Expeditie</u>			
Deelnemersbijdrage Projecten	10.228	4.317	24.399
Overige Inkomsten Expeditie	0	20.000	0
Externe subsidies projecten	162.160	53.137	160.388
	-----	-----	-----
Totaal Expeditie	172.388	77.454	184.787
	=====	=====	=====
19. <u>Opbrengst Verhuringen</u>			
Verhuur extern	140.366	124.944	122.500
* Gebruik Intern	87.569	6.625	21.500
OnderVerhuur	19.075	26.423	17.800
	-----	-----	-----
Verhuur	247.010	157.992	161.800
	-----	-----	-----
Horeca omzet	12.448	6.265	10.000
	-----	-----	-----
Opbrengst	259.458	164.257	171.800
	=====	=====	=====
* <i>de Interne leveringen Verhuringen - loonkosten zijn in de kosten Uitvoeringen opgenomen</i>			

	<i>Realisatie 2022</i>	<i>Realisatie 2021</i>	<i>Begroting 2022</i>
20. <u>Subsidie Gemeente Tilburg</u>			
Ontvangen voorschotten	2.759.416	2.718.373	2.759.416
Subsidie WSW baan	19.477	19.183	19.477
Matching CMK	0	0	0
Coronasteun / Herstelfonds	250.850	159.000	0
	-----	-----	-----
Uitbetaalde subsidie	3.029.743	2.896.556	2.778.893
vooruitontvangen CMK	0	124.588	0
Herstelfonds 2022/2023	-220.065	0	0
Coronasteun 2021	0	-159.000	0
Coronasteun 2020	0	-12.594	0
	-----	-----	-----
Exploitatie	2.809.678	2.849.550	2.778.893
	=====	=====	=====
21. <u>Subsidie Gemeente Goirle</u>			
Ontvangen voorschotten Back to Basics	173.380	269.340	152.340
Combinatiefunctie Cultuur onderwijs	50.136	49.395	49.395
Matching CMK	26.172	26.172	26.172
Compensatie Coronaschade	4.860	0	0
Bijdrage Plan C	0	-17.000	0
	-----	-----	-----
Uitbetaalde subsidie	254.548	327.907	227.907
Vooraf ontvangen subsidie CMK	-26.172	-26.172	0
	-----	-----	-----
Exploitatie	228.376	301.735	227.907
	=====	=====	=====

22. Personeelskosten

Loonkosten

Brutolonen incl Transitievergoedingen	2.163.294	2.109.208	2.208.986
Sociale lasten	363.852	336.953	373.462
Pensioenpremie	205.327	195.328	214.031
Inleen WSW medewerker Diamant formatie	19.728	18.342	20.122
Inleen Schoonmaakpersoneel	82.760	75.823	76.000
Personeelsadvies extern	18.689	11.292	5.000
Vrijwilligersvergoedingen	4.765	3.785	3.000
Werk derden	441.103	376.892	270.277
	-----	-----	-----
	3.299.518	3.127.623	3.170.878
Uitkeringen UWV	-9.430	-7.429	0
	-----	-----	-----
	3.290.088	3.120.194	3.170.878
	=====	=====	=====

Overige personeelskosten

Premie ziektegeldverzekering	2.282	3.245	4.000
Reiskosten	45.525	35.606	45.000
Scholingskosten	15.675	27.736	30.000
Dotatie Voorziening Jubilea	8.091	22.539	10.000
Overige personeelskosten	45.324	34.284	44.223
	-----	-----	-----
	116.897	123.410	133.223
	=====	=====	=====
Totaal personeelskosten	3.406.985	3.243.604	3.304.101
	=====	=====	=====

Verdeling personeelskosten

Onderwijzend personeel	1.361.577	1.347.942	1.468.842
Onderwijzend personeel - Werk derden	346.571	329.406	234.277
Overige medewerkers primair proces	522.012	463.439	513.609
Overhead Directie, lijnmanagement	286.266	282.969	262.538
Overhead P&O	18.689	11.292	5.000
Overhead Financieel, Control	308.087	281.659	287.348
Overhead Informatisering, Automatisering	63.519	54.939	65.687
Overhead Marketing, Communicatie	131.712	121.182	109.426
Overhead Facilitair, Gebouwenbeheer	368.552	350.775	357.374
	-----	-----	-----
	3.406.985	3.243.604	3.304.101
	=====	=====	=====

	<i>Realisatie 2022</i>	<i>Realisatie 2021</i>	<i>Begroting 2022</i>
23. <u>Huisvestingskosten</u>			
Huur Koningsplein 11a	766.160	746.017	766.160
Kosten dependances	34.061	18.700	46.900
Verlichting, verwarming en water (incl wko)	158.790	151.302	156.712
Onderhoud gebouwen en terreinen	65.006	54.287	67.584
Belastingen, verzekeringen en veiligheid	37.170	37.339	41.000
	-----	-----	-----
	1.061.187	1.007.645	1.078.356
	=====	=====	=====
24. <u>Activiteiten</u>			
Uitvoeringen	83.722	33.414	89.750
Kosten Cursussen	7.361	428	600
Materiele kosten Onderwijsprojecten	29.370	10.904	12.301
Kosten projecten Expeditie	69.748	40.493	63.775
Kosten zaalverhuur en techniek	1.589	846	5.000
Inkoop Horeca	9.249	5.109	8.000
Kosten Horeca	26.845	0	0
Leermiddelen	10.216	9.855	9.000
Onderhoud en reparatie instrumenten	9.837	7.957	14.500
	-----	-----	-----
	247.937	109.006	202.926
	=====	=====	=====
25. <u>Organisatie</u>			
Advertenties en Public Relations	41.056	32.047	40.000
Porti en telefoon	5.937	5.161	7.649
Drukwerk, kantoorkosten	3.106	7.064	9.956
Kantoorautomatisering	81.858	89.804	100.768
Accountants- en advieskosten	30.250	29.282	22.947
Abonnementen en contributies	9.900	10.242	12.360
Bestuurskosten	13.987	2.956	3.090
Oninbare debiteuren inclusief incassokosten	-2.875	5.390	20.600
Onvoorzien	499	219	1.030
Kosten Bus	2.897	2.062	4.644
Klein inventaris	2.307	0	5.150
	-----	-----	-----
	188.922	184.227	228.194
Af: doorbelaste kosten	0	-12	-1.000
	-----	-----	-----
	188.922	184.215	227.194
	=====	=====	=====
26. <u>Afschrijvingen</u>			
Instrumenten	13.799	13.804	17.204
Infrastructuur ICT	27.154	27.483	42.790
Inventaris Nieuwbouw	3.624	3.854	3.000
Bus	0	0	3.500
Horeca-inventaris	3.418	0	0
	-----	-----	-----
	47.995	45.141	66.494
	=====	=====	=====

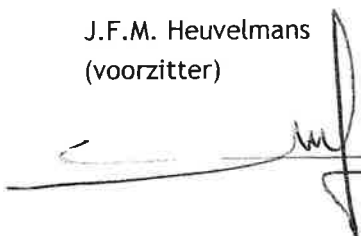
	<i>Realisatie 2022</i>	<i>Realisatie 2021</i>	<i>Begroting 2022</i>
27. <u>Diverse baten (-) en lasten</u>			
Baten: Te verrekenen voorheffing omzetbelasting	-38.256	-29.927	-47.500
Verkoopresultaat vaste activa	0	-925	0
Boete arbeidsinspectie	21.600	0	0
Corona TOGS	0	0	0
Nagekomen baten	-1.800	-1.834	0
Nagekomen lasten	1.112	193	0
	-----	-----	-----
	-17.344	-32.493	-47.500
	=====	=====	=====

Tilburg, 18 april 2023

Stichting Factorium Cultuurmakers

De Raad van Toezicht,
namens deze,

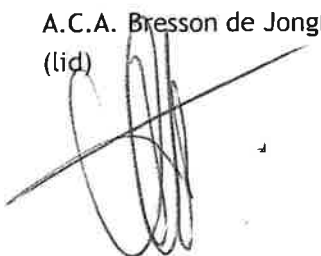
J.F.M. Heuvelmans
(voorzitter)

S. Branten
(lid)

A.C.A. Bresson de Jongh
(lid)

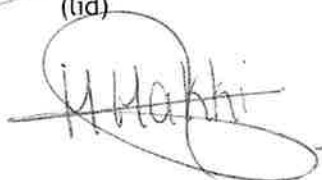

P.F.A.M. van Boekel
(lid)

P.B.E. Vermeulen
(lid)

H. Hakki
(lid)

De directie,
namens deze,

L.H.M. Sijbers
(directeur/bestuurder)

Bijlagen

1. **Verantwoording Subsidie Ravin' 2022**
2. **Productbegroting en realisatie 2022**
 - 2.1/2.2 **Begroting en realisatie Cursussen**
 - 2.3 **Begroting en realisatie Onderwijs**
 - 2.4/2.5 **Begroting en realisatie Expeditie**
 - 2.6 **Begroting en realisatie Facility**
 - 2.7
3. **Wet Normering Inkomens**

Lasten	Realisatie 2022	Begroting 2022
1. Solo's	24.360	45.000
2. Ruimte	12.697	11.680
3. Productie	17.410	24.570
4. PR en Materiaal	4.088	9.500
5. Organisatie	11.900	11.400
Totaal Lasten	70.455	102.150
Baten		
Kaartverkoop	-	4.000
Inleg Factorium	25.100	48.150
Impulsgelden	-	-
Totaal opbrengsten	25.100	52.150
FCP Talentontwikkeling -12866159	52.380	
FCP Talentontwikkeling - 13719362	3.740 *	
FCP Talentontwikkeling -12866159	3.100	
FCP Talentontwikkeling -12866160	1.100	
FCP Talentontwikkeling -12866159	27.500	
	87.820	50.000
Balanspost schulden op korte termijn	85.479	
Balanspost schulden op korte termijn	-127.944	
	45.355	50.000
Totaal Baten	70.455	102.150
Balanspost schulden op korte termijn	127.944	85.479
* afrekening 416 nog te ontvangen		

Realisatie en Begroting 2022

	Cursussen		Onderwijs		Expeditie		Facilities			
	Tilburg		Goirle		Tilburg		Tilburg			
	begroting	realisatie	begroting	realisatie	begroting	realisatie	begroting	realisatie		
Inkomsten										
Bijdrage Deelnemers	791.563	855.485	593.631	532.751	37.670	16.683	24.399	12.311	171.800	259.652
Subsidie	-	-	-	44.516	75.567	5.362	-	160.360	-	-
Overige Inkomsten	5.000	9.558	53.950	20.000	-	-	160.388	1.800	-	-
Kaartverkoop voorstellingen	42.750	31.065	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal inkomsten	839.313	896.107	647.581	597.267	113.237	22.045	184.787	174.472	171.800	259.652
Kosten										
Personeel: Overhead	127.447	156.395	-	15.499	-	-	-	-	-	-
Personeel: Ov Primair proces			158.092	145.294	32.844	32.066	186.871	139.346	135.803	153.293
Personeel: Docent	971.219	984.220	431.288	306.048	41.590	46.903	24.745	26.340	-	-
Personeel ZZP	102.541	161.374	82.140	92.567	10.176	12.541	39.420	80.090	-	-
Huisvesting	46.900	34.164	-	-	-	-	-	-	-	-
Activiteiten: direct	113.850	111.698	8.500	29.666	3.801	167	63.775	69.787	13.000	39.146
Totaal Kosten	1.361.957	1.447.849	680.020	589.074	88.411	91.677	314.811	315.562	148.803	192.439
Inkomsten - Kosten	-522.644	-551.742	-32.439	8.193	24.826	-69.632	-130.024	-141.091	22.997	67.213

Realisatie en Begroting 2022

	Algemeen				Totaal			
	Tilburg		Gairle		Tilburg		Gairle	
	begroting	realisatie	begroting	realisatie	begroting	realisatie	begroting	realisatie
Inkomsten								
Bijdrage Deelnemers		1.619.063		1.676.882	1.581.392	1.660.199	37.670	16.683
Subsidie	2.778.893	2.823.242	152.340	228.376	2.778.893	3.028.118	227.907	233.738
Overige inkomsten		219.338		31.358	219.338	31.358	-	-
Kaartverkoop voorstellingen		42.750		31.065	42.750	31.065	-	-
Totaal inkomsten	2.778.893	2.823.242	152.340	228.376	4.622.373	4.750.740	265.577	250.421
Kosten								
Personeel: Overhead	959.926	1.050.215	-	1.222.110	1.087.373	1.222.109	-	-
Personeel: Ov Primair proces		513.610		469.999	480.766	437.933	32.844	32.066
Personeel: Docent		1.468.842		1.363.510	1.427.253	1.316.608	41.589	46.903
Personeel ZZP		234.277		346.571	224.101	334.030	10.176	12.541
Huisvesting	1.031.456	1.026.979		1.061.142	1.078.356	1.061.142	-	-
Activiteiten: direct		202.926		250.462	199.125	250.296	3.801	167
Organisatiekosten	227.194	204.233		204.233	227.194	204.233	-	-
Diverse Baten	-41.500	-24.307		-24.307	-41.500	-24.307	-	-
Afschrijvingskosten	66.494	47.995		47.995	66.494	47.995	-	-
Bijdrage Gairle Transitiekosten		-34.151		34.151	-	-34.151	-	34.151
Bijdrage Gairle Algemeen	-60.000	-60.000	60.000	60.000	-60.000	-60.000	60.000	60.000
Totaal Kosten	2.183.570	2.210.964	60.000	94.151	4.689.161	4.755.888	148.410	185.828
Inkomsten - Kosten	595.323	612.278	92.340	134.225	-66.787	-5.148	117.167	64.593

Realisatie Begroting 2022 Cursussen

	Muziek Tilburg		Dans Tilburg		Theater Tilburg		Musical Tilburg		Totaal	
	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie
Inkomsten										
Bijdrage Deelnemers	458.807	513.223	110.990	106.219	59.446	56.783	162.319	179.259	791.563	855.485
Subsidie										
Overige Inkomsten	5.000	8.235		1.293		30			5.000	9.558
Kaartverkoop voorstellingen	1.000	1.525	15.500	6.978	4.500	3.468	21.750	19.094	42.750	31.065
Totaal inkomsten	464.807	522.983	126.490	114.489	63.946	60.282	184.069	198.353	839.313	896.107
Kosten										
Personeel: Overhead	62.087	80.363	32.196	40.356	18.930	18.397	14.234	17.279	127.447	156.395
Personeel: Docent	675.145	686.252	101.820	100.197	36.936	44.181	157.317	150.641	971.219	981.272
Personeel : Docent ZZP	42.517	83.058	30.012	54.882	25.010	11.882	5.002	11.552	102.541	161.374
Huisvesting	27.100	22.341	19.800	11.822					46.900	34.164
Activiteiten: direct	43.600	53.478	17.500	6.556	7.500	9.032	45.250	42.632	113.850	111.698
Totaal Kosten	850.449	925.492	201.328	213.814	88.376	83.491	221.803	222.103	1.361.957	1.444.901
Inkomsten - Kosten	-385.642	-402.509	-74.838	-99.325	-24.430	-23.209	-37.734	-23.750	-522.644	-548.794
realisatie deelnemersbijdragen		111,9%		95,7%		95,5%		110,4%		108,1%
realisatie loonkosten		107,2%		117,6%		90,5%		99,9%		106,4%
begrotingsresultaat		-16,867		-24,487		1,221		13,984		-26,150
afwijking		-4,4%		-32,7%		5,0%		37,1%		-5,0%
dekking directe loonkosten		63,9%		68,5%		101,3%		110,5%		74,9%

Realisatie Begroting 2022 - Onderwijs

TILBURG

Inkomsten	Regulier / Algemeen		ZZ-Peers		Muziekmatch		VVE		CMK3 - Cultuurcoaches		LEA		Totaal	
	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie
Bijdrage Deelnemers	410.847	305.387	-	-	4.927	9.507	135.657	139.871	42.200	77.985	593.631	532.751		
Subsidie	-	-	-	11.011	-	-	-	-	-	-	33.505	44.516		
Overige Inkomsten	-	-	25.000	-	28.950	20.000	-	-	-	-	53.950	20.000		
Totaal inkomsten	410.847	305.387	25.000	11.011	28.950	20.000	4.927	9.507	135.657	139.871	42.200	111.490	647.581	597.267
Kosten														
Personeel: Overhead	-	15.499	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15.499
Personeel: Ov Primair prc	86.214	145.294	18.475	-	18.475	-	10.295	-	8.211	16.422	-	-	158.092	145.294
Personeel: Docent	294.373	138.617	-	-	6.654	8.685	2.079	9.664	115.705	127.854	12.477	21.228	431.288	306.048
Personeel docent ZP	48.000	60.130	19.500	8.423	3.840	-	2.400	-	8.400	24.014	82.140	92.567		
Activiteiten: direct	2.000	4.113	2.500	152	4.000	209	-	-	-	25.192	8.500	29.666		
Totaal Kosten	430.587	363.653	40.475	8.575	32.969	8.894	14.774	9.664	123.916	127.854	37.299	70.434	680.020	589.074
Inkomsten - Kosten	-19.740	-58.266	-15.475	2.436	-4.019	11.106	-9.847	-157	11.741	12.017	4.901	41.056	-32.439	8.193

Realisatie Begroting 2022 - Onderwijs

GOIRLE

Inkomsten	Regulier G		CMKG		Muziekimpuls		Combi		Totaal		Totaal	
	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie
Bijdrage Deelnemers	14.430	16.683	-	-	20.000	-	3.240	-	37.670	16.683	631.301	549.434
Subsidie	-	-	26.172	3.600	-	1.762	49.395	-	75.567	5.362	75.567	49.878
Overige inkomsten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	53.950	20.000
Totaal inkomsten	14.430	16.683	26.172	3.600	20.000	1.762	52.635	-	113.237	22.045	760.818	619.312

Kosten

Personeel: Overhead	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15.499
Personeel: Ov Primair prc	8.211	8.018	8.211	8.016	8.211	8.016	8.211	8.016	32.844	32.066	190.936	177.360
Personeel: Docent	8.318	46.903	-	-	24.954	-	8.318	-	41.590	46.903	472.878	352.951
Personeel docent ZZP	4.800	7.179	-	3.600	1.920	1.762	3.456	-	10.176	12.541	92.316	105.108
Activiteiten: direct	-	167	-	-	2.550	-	1.251	-	3.801	167	12.301	29.832
Totaal Kosten	21.329	62.266	8.211	11.616	37.635	9.778	21.236	8.016	88.410	91.677	768.431	680.750
Inkomsten - Kosten	-6.899	-45.584	17.961	-8.016	-17.635	-8.016	31.399	-8.016	24.827	-69.632	-7.613	-61.439

Begroting 2022 - Expeditie

	Urban		Special Factory		Link		Weekendschool		Totaal	
	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie
Inkomsten										
Bijdrage Deelnemers	2.240	900	20.559	8.646	1.165	1.600	1.600	1.600	24.399	12.311
Fondswerving	65.150	68.938	42.438	40.617	51.000	50.805	158.588	160.360	158.588	160.360
Overige Inkomsten	-	-	-	-	-	-	1.800	1.800	1.800	1.800
Totaal inkomsten	67.390	69.838	62.997	49.263	51.000	51.970	3.400	3.400	184.787	174.472
Kosten										
Personeel: Overhead										
Personeel: Ov Primair proces	73.859	73.588	98.815	62.068	9.465	4.732	3.690	186.871	139.346	139.346
Personeel: Docent	2.079		13.932	9.765	8.318	416		24.745	26.340	26.340
Personeel ZZP	27.900	43.424	1.920	7.359	9.600			39.420	80.090	80.090
Activiteiten: direct	12.660	32.990	14.515	30.708	36.500	100		63.775	69.787	69.787
Totaal Kosten	116.498	150.002	129.182	109.900	63.883	51.970	5.248	314.811	315.562	315.562
Saldo	-49.109	-80.164	-66.185	-60.636	-12.883	-	-1.848	-290	-130.025	-141.091

Realisatie Begroting 2022- Facilities

	Interne Verhuring		Externe Verhuring		Onderverhuur		Horeca		Totaal	
Inkomsten	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie
Bijdrage Deelnemers	21.500	88.061	122.500	140.560	17.800	19.075	10.000	11.957	171.800	259.652
Subsidie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overige Inkomsten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal inkomsten	21.500	88.061	122.500	140.560	17.800	19.075	10.000	11.957	171.800	259.652
Kosten										
Personeel: Overhead	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Personeel: Ov Primair proces	13580	805	122.223	151.514	-	-	-	-	135.803	152.319
Personeel: Docent	-	-	-	-	-	-	-	974	-	-
Personeel ZP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	974
Huisvesting	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Organisatiekosten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Activiteiten: algemeen	-	-	-	-	-	-	-	1.892	-	1.892
Activiteiten: direct	-	-	-	-	-	-	8.000	35.768	13.000	37.254
Totaal Kosten	13.580	1.651	127.223	152.153	-	-	8.000	38.635	148.803	192.439
Inkomsten - Kosten	7.920	86.409	-4.723	-11.593	17.800	19.075	2.000	-26.678	22.997	67.213

Specificatie personeelskosten Stichting Factorium inzake Wet Normering Topinkomens (WNT)
 Topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen en toezichthouders

Functie(s)	Aard van de functie	Naam	2022				2021				Datum einde dienst-verband in het boekjaar	Omvang dienst-betrekking (in FTE)	Dienst-verband (ja/nee)	Interim	Motivering overschrijding norm/(indien van toepassing)
			Beloning (€)	maximale beloning	Belastbare vaste en variabele onkosten-vergoeding	Werkgevers-deel van voorzieningen tbv beloningen betaalbaar op termijn	Beloning (€)	maximale beloning	Belastbare vaste en variabele onkosten-vergoeding	Werkgevers-deel van voorzieningen tbv beloningen betaalbaar op termijn					
Directeur/bestuurder	Top-functionaris	L.H.M. Sijbers	€ 98.190	€ 216.000	€ 948	€ 11.135	€ 95.749	€ 209.000	€ 840	€ 9.312	1	ja	nvt	n.v.t.	
Voorzitter Raad van Toezicht	Toezicht-houder	J.W.M. Buys	0	€ 32.400	0	0	0	€ 31.350	0	0	nvt	nee	nvt	n.v.t.	
Lid Raad van Toezicht	Toezicht-houder	P.F.A.M. van Boekel	0	€ 21.600	0	0	0	€ 20.900	0	0	nvt	nee	nvt	n.v.t.	
Lid Raad van Toezicht	Toezicht-houder	H. Hakki	0	€ 21.600	0	0	0	€ 20.900	0	0	nvt	nee	nvt	n.v.t.	
Lid Raad van Toezicht	Toezicht-houder	H. Vinken	0	€ 21.600	0	0	0	€ 20.900	0	0	nvt	nee	nvt	n.v.t.	
Lid Raad van Toezicht	Toezicht-houder	A.C. Bresson	0	€ 21.600	0	0	0	€ 20.900	0	0	nvt	nee	nvt	n.v.t.	
Lid Raad van Toezicht	Toezicht-houder	I.C.M.M. van de Pas	0	€ 21.600	0	0	0	€ 20.900	0	0	nvt	nee	nvt	n.v.t.	
Lid Raad van Toezicht	Toezicht-houder	S. Branten	0	€ 21.600	0	0	0	€ 20.900	0	0	nvt	nee	nvt	n.v.t.	
Lid Raad van Toezicht	Toezicht-houder	JFM Heuvelmans	0	€ 21.600	0	0	0	€ 20.900	0	0	nvt	nee	nvt	n.v.t.	